

DRAFFT 24.4.09



I'w addysgu o 2010

Cwrs Byr i'w ddyfarnu o 2011

Cwrs Llawn i'w ddyfarnu o 2012

CYMRAEG AIL IAITH

DEUNYDDIAU ENGHREIFFTIOL

Cynnwys

	Tudalen
PAPURAU ARHOLIAD ENGHREIFFTIOL	
Uned 1 – Darllen ac Ysgrifennu (Sylfaenol)	5
– Darllen ac Ysgrifennu (Uwch)	15
Uned 3 – Llafaredd a Darllen (Sylfaenol)	27
– Llafaredd a Darllen (Uwch)	35
Uned 4 – Darllen ac Ysgrifennu (Sylfaenol)	43
– Darllen ac Ysgrifennu (Uwch)	51
ASESIAD DAN REOLAETH	61
Uned 2 – Tasg 1 – Llafaredd	62
– Tasg 2 – Llafaredd ac Ysgrifennu	63
CYNLLUNIAU MARCIO	65
CRYNODEB ASESU	94



**TGAU
GCSE**

**CYMRAEG AIL IAITH – UNED 1
WELSH SECOND LANGUAGE – UNIT 1**

**DARLLEN AC YSGRIFENNU
READING AND WRITING**

**HAEN SYLFAENOL
FOUNDATION TIER**

Papur Enghreifftiol/*Specimen Paper*
1 awr/1 hour

**CYFARWYDDIADAU
INSTRUCTIONS**

Atebwch **bob** cwestiwn.
*Answer **all** questions.*





**GWYBODAETH
INFORMATION**

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.
The number of marks is given in brackets at the end of each question or part-question.

Nodir y marciau ar gyfer cywirdeb mynegiant o fewn cwestiynau darllen fel a ganlyn:
[✓ = 2] ac ati.
*Marks for accuracy of expression within the reading questions are indicated as follows:
[✓ = 2] etc.*

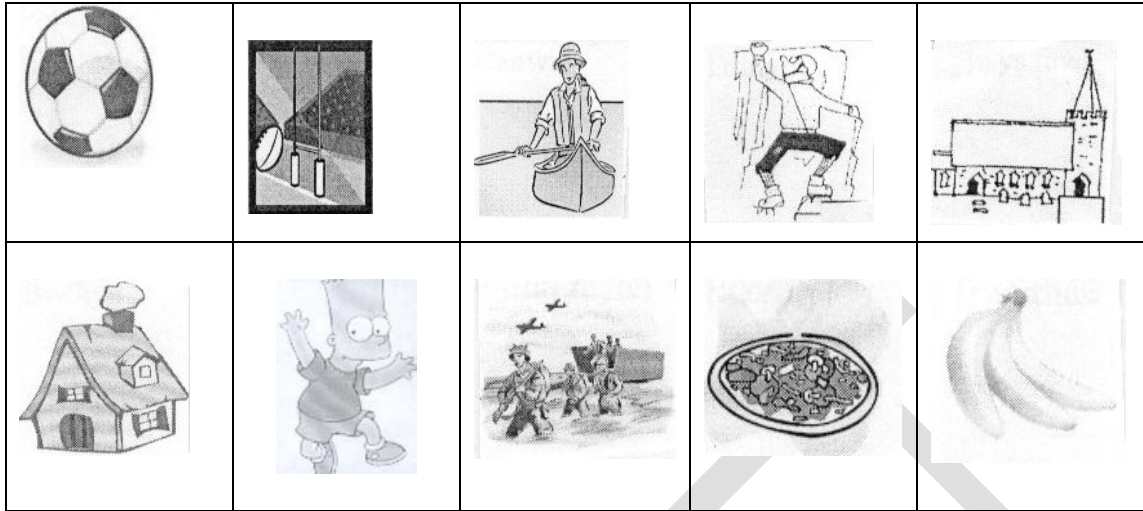
1. Mae eich chwaer, Eleri, wedi bod yn y coleg yn Sbaen am chwech mis. Mae hi'n dod adref yr wythnos yma ac rydych chi eisiau rhoi posteri newydd yn ei hystafell wely ac ysgrifennu e-bost at ei ffrindiau. Darllenwch yr e-bost yma mae hi wedi anfon atoch chi a gwnewch y tasgau.

Your sister, Eleri, has been in college in Spain for six months. She is coming home this week and you want to put up new posters in her room and write an e-mail to her friends. Read this e-mail she has sent to you and complete the tasks. [16 + ✓ = 4 = [20]

Anfon	Cyfeiriad	Atodi	Cadw
			
Oddi wrth:	<input type="text" value="eleri@coleg.ac.sb"/>		
At:	<input type="text"/>		
Pwnc:	<input type="text" value="Helo!"/>		
Neges:			
<p>Sut mae pawb? Dw i'n cyrraedd maes awyr Caerdydd am hanner awr wedi pedwar ddydd Mawrth nesaf. Fy rhif ffôn newydd ydy dim saith pedwar pump tri chwech saith wyth.</p> <p>Dw i'n hoffi Madrid yn fawr ac mae'r tîm pêl-droed yn ffantastig. Wedi bod yn stadiwm pêl-droed Noucamp saith gwaith! Mae Helena fy ffrind a fi wedi dysgu canwïo ac rydw i'n mynd gyda'r clwb canwïo bob penwythnos. Fy hoff adeilad yn Madrid ydy'r eglwys fawr – mae'n hyfryd. Mae Helena'n hoffi dringo ond dydw i ddim, mae'n well gyda fi fynd i weld ffilmiau cartŵn yn y sinema. Mae tŷ bwyta wrth ein fflat ni ac mae'r pizza'n grêt – rhaid i fi goginio pizza i chi ar ôl dod adre. Dw i'n mynd i'r coleg i weld y tiwtor ddydd lau a dw i'n mynd i glwb nos Kings nos Sadwrn. Mynd i'r sinema brynhawn Sul.</p> <p>Hwyl, Eleri</p>			

- (i) Ticiwch 5 poster o hoff bethau Eleri i roi ar y wal.
 Tick 5 posters showing Eleri's favourite things to put on the wall.

[10]



- (ii) Ysgrifennwch nodyn yn rhoi'r wybodaeth yma i ffrindiau Eleri.
 Write a note giving Eleri's friends the following information.

(6 + ✓ = 4) = [10]

Dod adre
Cyrraedd Caerdydd
Rhif ffôn newydd
Mynd i'r coleg
Nos Sadwrn
Prynhawn dydd Sul

2. Rydych chi'n mynd i aros gyda'ch ysgol i ganolfan antur yng Ngorllewin Cymru. Llenwch y ffurflen hon **yn Gymraeg**, er mwyn iddyn nhw drefnu ar eich cyfer. **Defnyddiwch frawddegau llawn yn yr adrannau gyda ***.

You are going to stay with your school in an adventure centre in West Wales.

*Complete this form **in Welsh** so that they can arrange things for you.*

Use full sentences in the sections marked*.

[20]

Enw:

Cyfeiriad:

.....

.....

Rhif ffôn cartref:

*Ysgrifennwch am **un** hobi rydych chi'n hoffi gwneud **tu allan**. Dwedwch ble, pryd a pham rydych chi'n hoffi ei wneud. (3 ffaith).

*Write about **one** hobby you like doing outdoors. Say where, when and why you like doing it. (3 facts).*

.....

.....

.....

.....

.....

*Ysgrifennwch am **un** hobi rydych chi'n hoffi gwneud **tu mewn**. Dwedwch ble, pryd a pham rydych chi'n hoffi ei wneud. (3 ffaith).

*Write about **one** hobby you like doing **indoors**. Say where, when and why you like doing it. (3 facts).*

.....

.....

.....

.....

.....

3. Darllenwch y cyfweiliad yma â Cerys Matthews, yna gwnewch y tasgau.
 Read this interview with Cerys Matthews, then complete the tasks.

(24 + ✓ = 6) = [30]

Ble cawsoch chi eich geni a'ch magu Cerys?

Ces i fy ngeni ar Ebrill 11, mil naw chwech naw yng Nghaerdydd. Wedyn symudodd fy nheulu i Abertawe ac wedyn i Sir Benfro.

Ble aethoch chi i'r ysgol?

Es i i'r ysgol uwchradd yn Llanelli ac yno dechreuais i gymryd diddordeb mewn cerddoriaeth.

Oeddech chi'n canu yn yr ysgol?

Oeddwn, ac yn chwarae'r gitâr. Roeddwn i'n hoffi canu caneuon y Beatles a hefyd canu gwerin a chanu gwlad.

Wedyn gadael yr ysgol a chanu mewn grŵp?

Nage. Fy ngwaith cyntaf oedd fel nani yn Barcelona ac wedyn es i i'r coleg yng Nghaerdydd i astudio i fod yn nyrs seiciatrig.

Pam oeddech chi eisiau bod yn nyrs?

Wel, roedd fy nhad yn feddyg ac roeddwn i eisiau nyrsio ers pan oeddwn yn ferch fach.

Pryd dechreuodd y grŵp Catatonia?

Dechreuodd y grŵp ym mil naw naw dau - dyna pryd cwrddes i â Marc Roberts ac wedyn dechreuodd y ddau ohono ni ganu gyda'n gilydd. Fy hoff ganeuon gan Catatonia ydy Mulder and Scully a Road Rage.

Ar ôl i'r grŵp Catatonia orffen, aethoch chi ar eich pen eich hun?

Do, roedd fy record solo gyntaf ar y thema Sali Mali, yn y flwyddyn dwy fil a dau.

Ydych chi wedi ennill gwobrau am recordiau?

Ydw, enillais i Gwobr Gwerin Radio 2 yn canu deuawd gyda Eliza Carthy.

Wedyn beth?

Es i fyw i America yn y flwyddyn dwy fil a thri a recordio Cockahoop yn Nashville. Mae'r CD yma wedi gwerthu'n dda iawn.

A chyfarfod eich gŵr yn Nashville?

Ie, cwrddes i â Seth pan oeddwn i'n cerdded gyda'r ci. Wedyn, wrth gwrs, roedd gan y ddau ohonon ni ddiddordeb mawr mewn cerddoriaeth a gwneud CDs. Mae dau o blant gyda ni Glenys Pearl y Felin a Jonny Tupelo Jones.

A priodi yn Nashville?

Nage, priodi yn Sir Benfro mewn capel bach Cymraeg – a mynd i'r capel mewn tractor. Roedd e'n hwyl.

Yn y flwyddyn dwy fil a saith, dod nôl i fyw i Gymru.

Ie a chael ysgariad. Erbyn hyn, rydw i'n byw nôl yn fy hen gartref yn Sir Benfro ac rydw i wedi gwneud CD newydd Cymraeg – Awyren.

Beth ydy'r ddau beth gorau yn eich gyrfa cyn mynd ar "I'm a celebrity ...", Cerys?

Wel, y cyntaf ydy cael y plant Glenys a Jonny – maen nhw'n werth y byd i gyd a'r ail beth ydy canu 'It's cold outside' gyda Tom Jones.

Pam mynd ar "I'm a celebrity get me out of here"?

Wel roeddwn i'n hoffi'r sialens – a'r arian wrth gwrs. Ac ar ôl dod nôl o Nashville, roeddwn i eisiau gwneud rhywbeth newydd.

Fwynheuch chi wneud y rhaglen?

Do, roedd Christopher Biggins yn ffrind da i fi ac roedd e bob amser yn helpu pawb pan oedden nhw'n teimlo'n drist. Hefyd wrth gwrs, cwrddais i â Marc Bannerman ac mae e'n ffantastig.

Beth fwynheuch chi ddim ar y rhaglen?

Wel un peth fwynheuais i ddim o gwbl oedd cael troed crocodeil i'w goginio. Roedd hynny'n ofnadwy a wnes i ddim ei goginio. Hefyd roeddwn i'n casáu y tywydd yn y jyngl – yn oer iawn yn y nos ac yn boeth a thrymaidd yn ystod y dydd.

Diolch yn fawr Cerys a phob lwc ar gyfer y dyfodol.

- (i) Llenwch y proffil am Cerys Matthews. **[24]**
Complete the profile about Cerys Matthews.

Enw: Cerys Matthews

Geni. Ble? [1]

Pryd? Mis. [1]

Blwyddyn. [1]

Gwaith ei thad: [1]

Mynd i'r ysgol uwchradd. Ble? [1]

Yn yr ysgol, hoffi canu: (a) [1]

(b) [1]

Gwaith cyntaf: [1]

Ble? [1]

Astudio yn y coleg. Ble? [1]

Pam? [1]

Grŵp Catatonia
 Dechrau. Pryd? [1]

Gyda phwy arall yn y grŵp? [1]

Hoff ganeuon. (a) [1]

(b) [1]

Wedi ennill pa wobwr? [1]

Byw yn 2003: [1]

Cyfarfod ei gŵr. Ble? [1]

Sut? [1]

Diddordebau tebyg? [1]

Priodi. Ble? [1]

Mynd i'r capel – sut? [1]

Dau beth gorau i Cerys yn ei gyrfa (a) [1]

(b) [1]

- (ii) Ysgrifennwch **dair** brawddeg yn y 3ydd person, yn rhoi 3 ffaith am beth mae Cerys yn ddweud am 'I'm a celebrity ...'.
Write **three** sentences in the 3rd person, giving 3 facts about what Cerys says about 'I'm a celebrity ...'.
Rhaid i chi sôn am beth roedd hi'n hoffi a ddim yn hoffi.
You must write about what she liked and didn't like. [✓ = 6]

(1)

.....

.....

(2)

.....

.....

(3)

.....

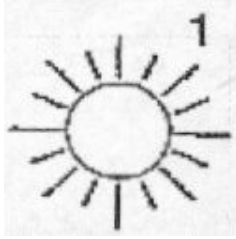









.....



4. Rydych chi ar wyliau yn Sbaen gyda'ch ffrind. Mae eich ffrind yn hoffi gwneud lluniau cartŵn – isod mae'r lluniau mae eich ffrind wedi eu gwneud tra ar eich gwyliau. Ysgrifennwch lythyr adref at eich rhieni gan ddefnyddio lluniau cartŵn eich ffrind fel patrwm. Cofiwch ddilyn y lluniau.

You are on holiday in Spain with your friend. Your friend likes to draw cartoons – below are the cartoons your friend has drawn while you are on holiday. Write a letter to your parents using your friend's cartoons as the plan. Remember to follow the pictures.

[30]



**TGAU
GCSE**

**CYMRAEG AIL IAITH – UNED 1
WELSH SECOND LANGUAGE – UNIT 1**

**DARLLEN AC YSGRIFENNU
READING AND WRITING**

**HAEN UWCH
HIGHER TIER**

Papur Enghreifftiol/*Specimen Paper*
1 awr/1 hour

**CYFARWYDDIADAU
INSTRUCTIONS**

Atebwch **bob** cwestiwn.
*Answer **all** questions.*

**GWYBODAETH
INFORMATION**

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.
The number of marks is given in brackets at the end of each question or part-question.

Nodir y marciau ar gyfer cywirdeb mynegiant o fewn cwestiynau darllen fel a ganlyn:
[✓ = 2] ac ati.
*Marks for accuracy of expression within the reading questions are indicated as follows:
[✓ = 2] etc.*

1. Darllenwch y cyfweiliad yma â Cerys Matthews, yna gwnewch y tasgau.
Read this interview with Cerys Matthews, then complete the tasks.

(24 + ✓ = 6) = [30]

Ble cawsoch chi eich geni a'ch magu Cerys?

Ces i fy ngeni ar Ebrill 11, mil naw chwech naw yng Nghaerdydd. Wedyn symudodd fy nheulu i Abertawe ac wedyn i Sir Benfro.

Ble aethoch chi i'r ysgol?

Es i i'r ysgol uwchradd yn Llanelli ac yno dechreuais i gymryd diddordeb mewn cerddoriaeth.

Oeddech chi'n canu yn yr ysgol?

Oeddwn, ac yn chwarae'r gitâr. Roeddwn i'n hoffi canu caneuon y Beatles a hefyd canu gwerin a chanu gwlad.

Wedyn gadael yr ysgol a chanu mewn grŵp?

Nage. Fy ngwaith cyntaf oedd fel nani yn Barcelona ac wedyn es i i'r coleg yng Nghaerdydd i astudio i fod yn nyrs seiciatrig.

Pam oeddech chi eisiau bod yn nyrs?

Wel, roedd fy nhad yn feddyg ac roeddwn i eisiau nyrsio ers pan oeddwn yn ferch fach.

Pryd dechreuodd y grŵp Catatonia?

Dechreuodd y grŵp ym mil naw naw dau - dyna pryd cwrddes i â Marc Roberts ac wedyn dechreuodd y ddau ohono ni ganu gyda'n gilydd. Fy hoff ganeuon gan Catatonia ydy Mulder and Scully a Road Rage.

Ar ôl i'r grŵp Catatonia orffen, aethoch chi ar eich pen eich hun?

Do, roedd fy record solo gyntaf ar y thema Sali Mali, yn y flwyddyn dwy fil a dau.

Ydych chi wedi ennill gwobrau am recordiau?

Ydw, enillais i Gwobr Gwerin Radio 2 yn canu deuawd gyda Eliza Carthy.

Wedyn beth?

Es i fyw i America yn y flwyddyn dwy fil a thri a recordio Cockahoop yn Nashville. Mae'r CD yma wedi gwerthu'n dda iawn.

A chyfarfod eich gŵr yn Nashville?

Ie, cwrddes i â Seth pan oeddwn i'n cerdded gyda'r ci. Wedyn, wrth gwrs, roedd gan y ddau ohonon ni ddiddordeb mawr mewn cerddoriaeth a gwneud CDs. Mae dau o blant gyda ni Glenys Pearl y Felin a Jonny Tupelo Jones.

A priodi yn Nashville?

Nage, priodi yn Sir Benfro mewn capel bach Cymraeg – a mynd i'r capel mewn tractor. Roedd e'n hwyl.

Yn y flwyddyn dwy fil a saith, dod nôl i fyw i Gymru.

Ie a chael ysgariad. Erbyn hyn, rydw i'n byw nôl yn fy hen gartref yn Sir Benfro ac rydw i wedi gwneud CD newydd Cymraeg – Awyren.

Beth ydy'r ddau beth gorau yn eich gyrfa cyn mynd ar "I'm a celebrity ...", Cerys?

Wel, y cyntaf ydy cael y plant Glenys a Jonny – maen nhw'n werth y byd i gyd, a'r ail beth ydy canu 'It's cold outside' gyda Tom Jones.

Pam mynd ar "I'm a celebrity get me out of here"?

Wel roeddwn i'n hoffi'r sialens – a'r arian wrth gwrs. Ac ar ôl dod nôl o Nashville, roeddwn i eisiau gwneud rhywbeth newydd.

Fwynheuch chi wneud y rhaglen?

Do, roedd Christopher Biggins yn ffrind da i fi ac roedd e bob amser yn helpu pawb pan oedden nhw'n teimlo'n drist. Hefyd wrth gwrs, cwrddais i â Marc Bannerman ac mae e'n ffantastig.

Beth fwynheuch chi ddim ar y rhaglen?

Wel un peth fwynheuais i ddim o gwbl oedd cael troed crocodeil i'w goginio. Roedd hynny'n ofnadwy a wnes i ddim ei goginio. Hefyd roeddwn i'n casáu y tywydd yn y jyngl – yn oer iawn yn y nos ac yn boeth a thrymaidd yn ystod y dydd.

Diolch yn fawr Cerys a phob lwc ar gyfer y dyfodol.

- (i) Llenwch y proffil am Cerys Matthews **[24]**
 Complete the profile about Cerys Matthews

Enw: Cerys Matthews

Geni. Ble? [1]

Pryd? Mis. [1]

Blwyddyn. [1]

Gwaith ei thad: [1]

Mynd i'r ysgol uwchradd. Ble? [1]

Yn yr ysgol, hoffi canu: (a) [1]

(b) [1]

Gwaith cyntaf: [1]

Ble? [1]

Astudio yn y coleg. Ble? [1]

Pam? [1]

Grŵp Catatonia
 Dechrau. Pryd? [1]

Gyda phwy arall yn y grŵp? [1]

Hoff ganeuon. (a) [1]

(b) [1]

Wedi ennill pa wobwr? [1]

Byw yn 2003: [1]

Cyfarfod ei gŵr. Ble? [1]

Sut? [1]

Diddordebau tebyg? [1]

Priodi. Ble? [1]

Mynd i'r capel – sut? [1]

Dau beth gorau i Cerys yn ei gyrfa (a) [1]

(b) [1]

- (ii) Ysgrifennwch **dair** brawddeg yn y 3ydd person, yn rhoi 3 ffaith am beth mae Cerys yn ddweud am 'I'm a celebrity ...'.
Write **three** sentences in the 3rd person, giving 3 facts about what Cerys says about 'I'm a celebrity ...'.
Rhaid i chi sôn am beth roedd hi'n hoffi a ddim yn hoffi.
You must write about what she liked and didn't like. [✓ = 6]

(1)

.....

.....

(2)

.....

.....

(3)

.....

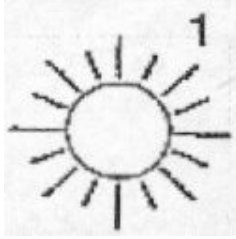









.....

DRAFT

2. Rydych chi ar wyliau yn Sbaen gyda'ch ffrind. Mae eich ffrind yn hoffi gwneud lluniau cartŵn – isod mae'r lluniau mae eich ffrind wedi eu gwneud tra ar eich gwyliau. Ysgrifennwch lythyr adref at eich rhieni gan ddefnyddio lluniau cartŵn eich ffrind fel patrwm. Cofiwch ddilyn y lluniau.

You are on holiday in Spain with your friend. Your friend likes to draw cartoons – below are the cartoons your friend has drawn while you are on holiday. Write letter to your parents using your friend's cartoons as the plan. Remember to follow the pictures.

[30]

3. Darllenwch syniadau John, Lesley ac Annette am bynciau cyfoes ac yna llenwch y gridiau.
 Read John, Lesley and Annette's ideas about contemporary issues and then complete the grids.

(32 + ✓ = 8) [40]

John

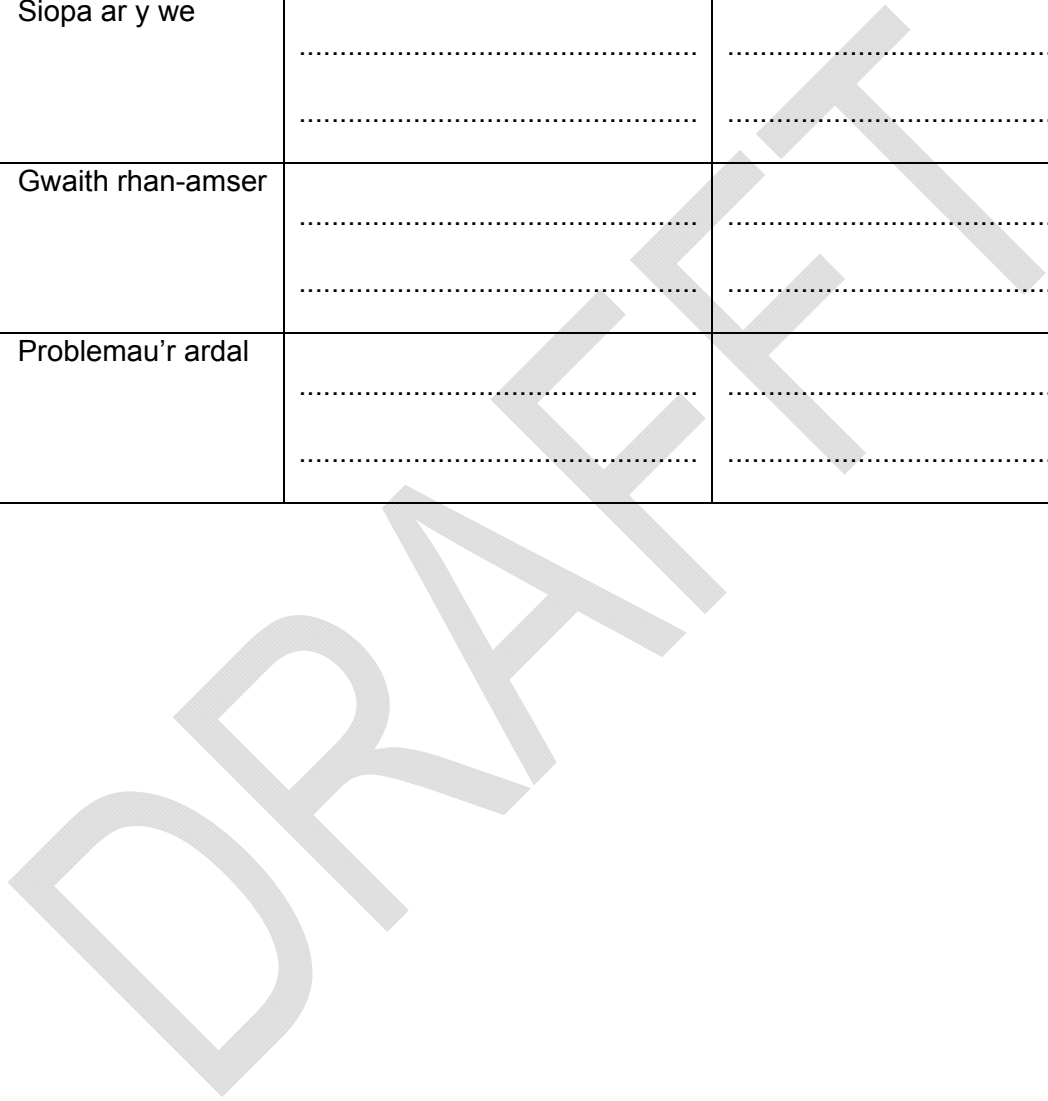
Dw i'n meddwl bod siopa ar y we yn gyfleus a does dim rhaid i chi wario arian i fynd i siopa ar y bws neu'r trê'n. Ddoe, roedd fy ffrind gorau yn cael ei ben-blwydd yn un deg wyth oed. Mae llawer o fy ffrindiau yn gweithio yn Tesco gyda'r nos ac yn y gwyliau. Rydyn ni'n ennill arian i brynu dillad ac i fynd allan, felly mae'n beth da. Dw i'n byw mewn stryd hyfryd ond mae'r stryd yn edrych yn ofnadwy ar nos Sadwrn. Mae rhai pobl yn taflu bagiau sglodion a bocsys pizza ar y stryd ar ôl bod yn y siop *take away*.

Pynciau	Beth mae John yn meddwl	Rheswm
Siopa ar y we
Gwaith rhan-amser
Problemau'r ardal

Lesley

Dw i ddim yn hoffi siopa ar y we o gwbl achos rydw i'n hoffi gweld a theimlo'r pethau dw i'n prynu. Mae gwaith rhan-amser yn beth drwg ym mlwyddyn 11. Mae fy ffrindiau yn gweithio bob nos a dydyn nhw ddim wedi gorffen eu gwaith cwrs. Mae stad newydd hyfryd yn ein hardal ni, ond mae problemau gyda'r stad. Mae pobl ifanc yn rasio ceir a beiciau modur yn y stad gyda'r nos a chafodd bachgen un deg chwech oed ei ladd yr wythnos diwethaf.

Pynciau	Beth mae Lesley'n meddwl	Rheswm
Siopa ar y we	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>
Gwaith rhan-amser	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>
Problemau'r ardal	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>



Annette

Mae siopa ar y we yn wastraff amser, dydy'r lliwiau ddim yn edrych yn iawn a dydych chi ddim yn siwr o'r maint chwaith. Mae gwaith rhan-amser yn brofiad da iawn achos rydych chi'n dysgu sut i ddelio gydag arian a sut i ddod ymlaen gyda phobl. Problem fawr yn yr ardal ydy sbwriel. Mae'r lori sbwriel yn casglu sbwriel unwaith y pythefnos ac mae pobl yn taflu eu sbwriel i'r afon pan mae'r bin yn llawn.

Pynciau	Beth mae Annette yn meddwl	Rheswm
Siopa ar y we
Gwaith rhan-amser
Problemau'r ardal

- (b) Nawr ysgrifennwch eich barn chi **yn Gymraeg** isod.
Now write your opinion **in Welsh** below.

[✓ = 8]

Eich barn chi – *Your opinion*

- (i) Siopa ar y we – gyda phwy ydych chi'n cytuno? Pam?
Shopping on the internet - with whom do you agree? Why?

.....
.....

- (ii) Gwaith rhan-amser – gyda phwy ydych chi'n cytuno? Pam?
Part-time work – with whom do you agree? Why?

.....
.....

DRAFT



**TGAU
GCSE**

**CYMRAEG AIL IAITH – UNED 3
WELSH SECOND LANGUAGE – UNIT 3**

**HAEN SYLFAENOL
FOUNDATION TIER**

**TASGAU PÂR/GRŴP
PAIR/GROUP TASKS**

**Papur Enghreifftiol
Specimen Paper**

Cyn gadael yr ystafell arholi rhaid i chi roi'r daflen hon yn ôl i'r athro/athrawes sy'n cynnal y prawf.

Before leaving the examination room this sheet must be returned to the teacher conducting the test.

Rydych yn cael tua 10 munud (h.y. yr amser mae'n cymryd i recordio'r pâr/grŵp blaenorol) i astudio ac i drafod un o'r testunau gyda'ch gilydd – mewn pâr neu mewn grŵp o dri.

You are given about 10 minutes (i.e. the time it takes to examine the previous pair/group) to study and to discuss one of the topics together – in a pair or in a group of three.

PWYSIG: GALLWCH WNEUD NODIADAU YN YSTOD Y CYFNOD HWN. Ni chaniateir defnyddio geiriaduron nac unrhyw lyfrau eraill wrth baratoi.

N.B. YOU MAY MAKE NOTES DURING THIS PERIOD. *The use of dictionaries and any other books is forbidden during preparation.*

Naill ai

TASG A – Amser Hamdden

Gyda'ch partner/partneriaid rhaid i chi:

With your partner/partners you must:

- (i) Dafod beth mae'r bobl yn ei ddweud am eu hamser hamdden. Ydych chi'n hoffi eu diddordebau nhw? Pam?
Discuss what the people say about their leisure time. Do you like their interests? Why?
- (ii) Siarad am y pethau rydych chi'n hoffi eu gwneud yn eich amser hamdden. Pam?
Talk about what you like doing in your leisure time. Why?
- (iii) Siarad am y pethau dydych chi ddim yn hoffi eu gwneud. Pam?
Talk about what you don't like doing. Why?
- (iv) Siarad am rywbeth wnaethoch chi'n ddiweddar yn eich amser hamdden.
Talk about something you did recently in your leisure time.

AMSER HAMDDEN

Yn fy amser hamdden dwi'n hoffi rygbi. Dwi'n hoffi James Hook. Mae e'n grêt.

Aled

Teleri

Dwi'n hoffi mynd i'r sinema gyda fy ffrindiau. Rydyn ni'n mynd ar y penwythnos. Dwi'n mwynhau ffilmiau antur achos maen nhw'n wych.

Rydw i'n hoffi darllen. Fy hoff lyfrau ydy llyfrau Harry Potter. Maen nhw'n gyffrous. Dwi'n meddwl bod y llyfrau'n well na'r ffilmiau. Dwi'n prynu llyfr bob wythnos gyda fy arian poced.

Dafydd

Zara

Mae ceffyl gen i o'r enw Seren. Rydyn ni'n mwynhau marchogaeth ar y traeth. Dydw i ddim yn hoffi chwaraeon fel hoci a phêl-rwyd – yn fy marn i maen nhw'n ddiflas. Mae'n well gen i fynd allan ar gefn Seren – mae'n llawer mwy o hwyl.

Bil

Mae rhai o fy ffrindiau yn meddwl bod amser hamdden yn gallu bod yn ddiflas. Dydw i ddim yn cytuno. Mae llawer o bethau i wneud yn yr ardal. Gallwch chi fynd i'r sinema, i'r ganolfan hamdden neu i'r bowlio deg yn y dref. Mae'r clwb ieuenctid yn cynnal nosweithiau diddorol hefyd. Yn fy marn i mae mwy na digon i'w wneud – a gallwch ddarllen, gwrandao ar gerddoriaeth, gwyllo'r teledu neu fynd ar y cyfrifiadur yn y tŷ hefyd. Dim digon i wneud? – Nonsens!

Neu

TASG B – Profiad Gwaith

Gyda'ch partner/partneriaid rhaid i chi:

With your partner/partners you must:

- (i) Drafod beth mae'r bobl ei ddweud am eu profiad gwaith. Ydych chi'n hoffi'r math o waith? Pam?
Discuss what the people say about their work experience. Do you like the kind of work? Why?
- (ii) Siarad am y pethau roeddech chi'n hoffi ar eich profiad gwaith chi. Pam?
Talk about what you liked about your work experience. Why?
- (iii) Siarad am y pethau doeddech chi ddim yn eu hoffi. Pam?
Talk about what you didn't like. Why?
- (iv) Siarad am brofiad o waith rydych wedi ei wneud tu allan i oriau ysgol e.e. swydd ran-amser.
Talk about some experience of work you have had outside school hours e.g. a part-time job.

Profiad Gwaith

Hamilton Lewis

Es i ar brofiad gwaith i garej J.J.Motors. Rydw i'n hoffi ceir. Roedd y profiad yn wych.

Marian Broom

Es i ar brofiad gwaith i fferm Bryncoch. Rydw i'n hoffi anifeiliaid yn fawr iawn. Rydw i'n mynd i'r fferm bob penwythnos nawr.

Joe Alun

Es i ar brofiad gwaith i'r Stadiwm yn y Ddinas. Roedd hi'n ddiflas. Roeddwn i'n brwsio esgidiau'r chwaraewyr a chasglu sbwriel ar y teras ar ôl gêm Dydd Sadwrn. Rydw i'n meddwl bod mynd ar brofiad gwaith yn waeth na gwersi yn yr ysgol.

Mushtaq Ahmed

Es i ar brofiad gwaith i'r ganolfan hamdden. Bob bore roeddwn i'n gofalu am y plant bach yn y pwll nofio. Roedd hyn ychydig yn ddiflas. Roedd y prynhawn yn well – chwarae badminton gyda disgyblion o'r ysgol uwchradd. Hoffwn i weithio yn y ganolfan hamdden ar ôl gadael yr ysgol.

Siân Morgan

Es i ar brofiad gwaith i ysgol gynradd Pantycwm. Roedd e'n brofiad gwych. Roeddwn i wrth fy modd yn gweithio gyda'r plant. Roedd rhaid i fi ddechrau bob bore am chwarter i naw a gorffen am dri o'r gloch. Bues i'n helpu'r plant i ddarllen ac ysgrifennu ond y peth gorau oedd gwneud chwaraeon gyda nhw. Roedd y profiad yn ddefnyddiol iawn achos dwi'n siwr nawr 'mod i eisiau bod yn athrawes ar ôl gadael yr ysgol.

Neu

TASG C – Cyfrifiaduron

Gyda'ch partner/partneriaid rhaid i chi:

With your partner/partners you must:

- (i) Drafod beth mae'r bobl yn ei ddweud am y cyfrifiadur. Ydych chi'n hoffi'r cyfrifiadur? Pam?
Discuss what the people say about the computer. Do you like the computer? Why?
- (ii) Siarad am y pethau rydych chi'n hoffi am y cyfrifiadur. Pam?
Talk about what you like about the computer. Why?
- (iii) Siarad am y pethau dydych chi ddim yn eu hoffi. Pam?
Talk about what you don't like. Why?
- (iv) Siarad am rywbeth rydych chi wedi ei wneud yn ddiweddar ar y cyfrifiadur.
Talk about something you have done recently on the computer.

Cyfrifiaduron

Gareth

Mae cyfrifiadur gyda fi yn fy stafell wely. Rydw i'n gallu chwarae gêmiau arno fe drwy'r amser.

Sali

Mae cyfrifiadur newydd gyda ni. Mae e'n grêt. Rydw i'n copïo a gwranddo ar fiwsig arno fe a gwyllo ffilmiau hefyd.

Ieuan

Does dim cyfrifiadur gyda ni – dydy Dad ddim yn gweithio. Ond rydw i'n gallu defnyddio'r cyfrifiadur yn yr ysgol, yn y gwersi ac yn ystod amser cinio. Ar hyn o bryd rydw i'n gwneud gwaith cwrs TGAU Cymraeg arno fe.

Raji

Mae'r cyfrifiadur yn ddefnyddiol iawn i ni fel teulu. Roedden ni'n byw yn yr India cyn symud i Gymru. Rydyn ni'n gallu siarad â'r teulu a ffrindiau nôl yn yr India. Wrth gwrs, rydych chi'n gallu siarad â ffrindiau newydd hefyd ond mae'n gallu bod yn beryglus.

Garth

Mae cyfrifiadur Packard Bell gyda fi. Mae e'n grêt. Rydw i'n chwarae gêmiau arno fe drwy'r amser. Fy hoff gêm ydy *Total War*. Mae fy ffrind John yn dod i'n tŷ ni yn aml i chwarae gyda fi. Fi sy'n ennill fel arfer. Rydyn ni'n mynd ar y cyfrifiadur yn yr ysgol hefyd, ond mae'n ddiflas – dim ond gwaith, gwaith a gwaith. Dim gêmiau o gwbl.



**TGAU
GCSE**

**CYMRAEG AIL IAITH – UNED 3
WELSH SECOND LANGUAGE – UNIT 3**

**HAEN UWCH
HIGHER TIER**

**TASGAU PÂR/GRŴP
PAIR/GROUP TASKS**

**Papur Enghreifftiol
Specimen Paper**

Cyn gadael yr ystafell arholi rhaid i chi roi'r daflen hon yn ôl i'r athro/athrawes sy'n cynnal y prawf.

Before leaving the examination room this sheet must be returned to the teacher conducting the test.

Rydych yn cael tua 10 munud (h.y. yr amser mae'n cymryd i recordio'r pâr/grŵp blaenorol) i astudio ac i drafod un o'r testunau gyda'ch gilydd – mewn pâr neu mewn grŵp o dri.

You are given about 10 minutes (i.e. the time it takes to examine the previous pair/group) to study and to discuss one of the topics together – in a pair or in a group of three.

PWYSIG: GALLWCH WNEUD NODIADAU YN YSTOD Y CYFNOD HWN. Ni chaniateir defnyddio geiriaduron nac unrhyw lyfrau eraill wrth baratoi.

N.B. YOU MAY MAKE NOTES DURING THIS PERIOD. The use of dictionaries and any other books is forbidden during preparation.

Naill ai

TASG A – Yr Ysgol (y filltir sgwâr)

Mae'r Llywodraeth (*Government*) yn ystyried codi oed gadael ysgol i 18 oed. Darllenwch beth mae'r bobl ar y dudalen gyferbyn yn ei feddwl am y syniad.

The Government are considering raising the school leaving age to 18. Read what the people on the opposite page think about the idea.

Gyda'ch partner/partneriaid rhaid i chi:

With your partner/partners you must:

- (i) Drafod sylwadau'r bobl am y testun. Ydy'ch chi'n cytuno neu'n anghytuno â nhw? Pam?
Discuss the comments made by the people on the subject. Do you agree or disagree with them? Why?

- (ii) Mynegi eich barn chi am y testun. Ydych chi'n meddwl bod codi oed gadael ysgol i 18 oed yn syniad da? Cofiwch roi rhesymau.
Express your opinion on the subject. Do you think that raising the school leaving age to 18 is a good idea? Remember to give reasons.

- (iii) Sôn am faterion ysgol eraill rydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â nhw e.e. rheolau, gwisg ysgol, gwersi coginio gorfodol. Pam?
Talk about other school issues that you agree or disagree with e.g. rules, school uniform, compulsory cookery lessons. Why?

- (iv) Crynhoi'r drafodaeth / dod i gasgliad.
Close the discussion / come to a conclusion.

TASG A – Yr Ysgol

Siôn (Blwyddyn 11)

Syniad twp, dwi'n meddwl. Os ydych chi eisiau mynd 'nôl i'r ysgol yn 16 oed, rydych chi'n gallu gwneud hynny nawr. Dwi ddim eisiau mynd 'nôl. Dwi wedi cael llond bol. Dwi am adael yr ysgol cyn gynted ag y galla i – i ennill arian. Mae swydd gen i'n barod – gweithio yn garej fy nhad yn y dref. Dydw i ddim eisiau gweld yr un papur arholiad eto!

Prifathro

Mae addysg yn bwysig iawn – rydyn ni i gyd yn gwybod hynny. Yn fy marn i mae codi'r oed gadael i 18 yn syniad ardderchog. Gyda mwy o ddisgyblion yn nosbarth 6 bydd yr ysgol yn cael mwy o arian, felly byddwn ni'n gallu cyflogi mwy o athrawon a chynnig mwy o gyrsiau – cyrsiau fydd yn paratoi pob disgybl ar gyfer y dyfodol – i fynd ymlaen i'r coleg neu i fynd i'r gweithle. A bydd mwy o gyflog i fi, wrth gwrs.

Cyflogwr

Wrth gwrs dylen ni godi oed gadael ysgol i 18. Ar ôl pum mlynedd yn yr ysgol uwchradd dydy disgyblion heddiw wedi dysgu dim. Dim! Dydyn nhw ddim yn gallu cyfrif. Beth maen nhw'n wneud yn eu gwersi Mathemateg, dydw i ddim yn gwybod. Ac am sillafu – wel, dydw i ddim yn gwybod beth i ddweud. Dydyn nhw'n dda i ddim i ni yn y gweithle. Yn fy marn i dylen nhw fynd 'nôl i'r ysgol i gael mwy o wersi Mathemateg, Saesneg a Chymraeg yn ogystal â dysgu sgiliau newydd.

Neu

TASG B – Profiad Gwaith

Mae'r mwyafrif o ddisgyblion blwyddyn 11 yn treulio cyfnod o brofiad gwaith. Pa mor werthfawr ydy'r profiad? Darllenwch beth mae'r bobl ar y dudalen gyferbyn yn meddwl am y syniad.

Most year 11 pupils spend a period of work experience. How worthwhile is that experience? Read what the people on the opposite page think about the idea.

Gyda'ch partner/partneriaid rhaid i chi:

With your partner/partners you must:

- (i) Draffod sylwadau'r bobl am y testun. Ydy'ch chi'n cytuno neu'n anghytuno â nhw? Pam?
Discuss the comments made by the people on the subject. Do you agree or disagree with them? Why?
- (ii) Mynegi eich barn chi am y testun. Ydych chi'n meddwl bod profiad gwaith yn syniad da? Cofiwch roi rhesymau.
Express your opinion on the subject. Do you think that work experience is a good idea? Remember to give reasons.
- (iii) Sôn am brofiadau gwaith eraill mae pobl ifanc yn eu cael e.e. gwaith rhan-amser, gwaith penwythnos, gwaith gwyliau, gwaith gwirfoddol. Beth ydych chi wedi ei wneud?
Talk about other experiences of work that young people get e.g. part-time work, weekend work, holiday work, voluntary work. What have you done?
- (iv) Crynhoi'r draffodaeth / dod i gasgliad.
Close the discussion / come to a conclusion.

Profiad Gwaith

Siân Morgan

Es i ar brofiad gwaith i ysgol gynradd Pantycwm. Roedd e'n brofiad gwych. Roeddwn i wrth fy modd yn gweithio gyda'r plant. Roedd rhaid i fi ddechrau bob bore am chwarter i naw a gorffen am dri o'r gloch. Bues i'n helpu'r plant i ddarllen ac ysgrifennu ond y peth gorau oedd gwneud chwaraeon gyda nhw. Roedd y profiad yn ddefnyddiol iawn achos dwi'n siwr nawr 'mod i eisiau bod yn athrawes ar ôl gadael yr ysgol.

Sung Ma

Es i ar brofiad gwaith i archfarchnad Tesco. Roedd e'n wastraff amser. Roedd y gwaith yn ddiflas iawn. Bob dydd roedd rhaid i fi gario bocsys, cario bocsys a chario bocsys. Wedyn roedd rhaid i fi lenwi'r silffoedd – caniau moron, caniau ffa, caniau pys, caniau spaghetti. Dydw i ddim eisiau gweld yr un can eto. Ac, wrth gwrs, roedd rhaid i fi fopio'r llawr pan oedd rhywun yn torri poteli saws, potiau jam a phethau eraill – ach y fi. Mae ysgol yn ddiflas ond mae'n well na phrofiad gwaith

Esyllt Holmes

Ar brofiad gwaith es i i swyddfa'r cyfreithwyr Law & Crime yn y ddinas. Bues i yno am wythnos. Roeddwn i'n ofnus iawn ar y dechrau. Roedd popeth yn ffurfiol ond roedd pawb yn garedig iawn ac erbyn diwedd yr wythnos teimlwn yn reit gartrefol ac yn llawer mwy hyderus. Dysges i lawer o sgiliau newydd – gwaith swyddfa, ffeilio, llungopïo, cadw cofnodion, a gwneud cwpaned o goffi bendigedig, wrth gwrs. Treulies i ddiwrnod yn y Llys Barn. Roedd e'n ddiddorol iawn. Beth bynnag y bydda i'n penderfynu ei wneud yn y dyfodol roedd y profiad gwaith yn brofiad gwerthfawr iawn..

Neu

TASG C – Cyfrifiaduron

Mae cyfrifiadur gan y mwyafrif o bobl erbyn hyn. Ond pa mor werthfawr ydyn nhw mewn gwirionedd? Darllenwch beth ydy barn y bobl ar y dudalen gyferbyn am gyfrifiaduron.

Most people have a computer by now. But how valuable are they in reality? Read what what the people on the opposite page think about computers.

Gyda'ch partner/partneriaid rhaid i chi:

With your partner/partners you must:

- (i) Draford sylwadau'r bobl am y cyfrifiadur. Ydy'ch chi'n cytuno neu yn anghytuno â nhw? Pam?
Discuss the comments made by the people about the computer. Do you agree or disagree with them? Why?
- (ii) Mynegi eich barn chi am y testun. Ydy cyfrifiaduron yn bethau da? Cofiwch roi rhesymau.
Express your opinion on the subject. Do you think that computers are good things? Remember to give reasons.
- (iii) Sôn am sut mae pobl ifanc yn defnyddio cyfrifiaduron e.e. gwaith cwrs, chwarae gêm, prynu ar y we, siarad â ffrindiau. Beth ydych chi'n ei wneud?
Talk about how young people use the computer e.g. coursework, to play games, buying on the web, talking to friends. What do you do?
- (iv) Crynhoi'r drafodaeth / dod i gasgliad.
Close the discussion / come to a conclusion.

Cyfrifiaduron

Garth Andrew (Bl. 11)

Mae cyfrifiadur Packard Bell gyda fi. Mae e'n grêt. Rydw i'n chwarae gêmau arno fe drwy'r amser. Fy hoff gêm ydy *Total War*. Mae fy ffrind John yn dod i'n tŷ ni yn aml i chwarae gyda fi. Fi sy'n ennill fel arfer. Rydyn ni'n mynd ar y cyfrifiadur yn yr ysgol hefyd, ond mae'n ddiflas – dim ond gwaith, gwaith a gwaith. Dim gêmau o gwbl.

Dr. Sal Iawn

Mae'r cyfrifiadur yn ddefnyddiol iawn i ni yn y feddygfa. Rydyn ni'n gallu cadw recordiau'r cleifion i gyd yn hawdd. Mae rhaid cael cyfrifiadur yn y gweithle. Ond mae'n gallu bod yn ddrwg i iechyd pobl ifanc. Mae llawer gormod o bobl yn treulio mwy a mwy o amser yn eistedd o flaen y cyfrifiadur (a'r teledu, wrth gwrs,) yn lle cadw'n heini. Dyna'r prif reswm am gordewdra, yn fy marn i. Mae'n well gan bobl ifanc chwarae gêmau ar y cyfrifiadur na chwarae gêmau yn y parc.

Inspector Morse

Mae'r cyfrifiaduron yn creu mwy o waith i ni yn yr heddlu. Mae llawer iawn o bobl ddiniwed yn cael eu twyllo pan fyddan nhw yn prynu pethau ar y we. Mae rhai pobl wedi talu arian mawr am docynnau gêmau pêl-droed neu gêmau rygbi neu gyngerddau pop dim ond i ddarganfod nad oedd y tocynnau'n bodoli o gwbl. Mae'n amhosibl iddyn nhw gael eu harian yn ôl. Y dydd o'r blaen, talodd pâr ifanc bum can punt am ddau docyn cyngerdd *Take That* yng Nghaerdydd – ar y rhyngwyd. Chawson nhw mo'r tocynnau – na'u harian chwaith. Mae rhai o'r safleoedd sgwrsio yn gallu bod yn beryglus hefyd. Mae llawer o bobl ifanc wedi mynd i drafferthion drwy wneud ffrindiau ar y we. Na, dydy'r cyfrifiadur ddim yn ffrind i bawb bob amser.



TGAU
GCSE

CYMRAEG AIL IAITH – UNED 4
WELSH SECOND LANGUAGE – UNIT 4

DARLLEN AC YSGRIFENNU
READING AND WRITING

HAEN SYLFAENOL
FOUNDATION TIER

Papur Engbreiffiol/Specimen Paper
1 awr/1 hour

CYFARWYDDIADAU
INSTRUCTIONS

Atebwch **bob** cwestiwn.
Answer **all** questions.

GWYBODAETH
INFORMATION

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.
The number of marks is given in brackets at the end of each question or part-question.

Nodir y marciau ar gyfer cywirdeb mynegiant o fewn cwestiynau darllen fel a ganlyn:
[✓ = 2] ac ati.
Marks for accuracy of expression within the reading questions are indicated as follows:
[✓ = 2] etc.

1. Chi ydy ysgrifennydd y clwb ieuencid yn eich ardal chi. Rydych chi'n cael yr e-bost yma gan drefnydd y sir a'r poster gwag a'r lluniau ar y dudalen nesaf, o brif swyddfa'r Clybiau Ieuencid yng Nghaerdydd. Darllenwch yr e-bost ac yna llenwch y poster **yn Gymraeg**. Rhowch rifau'r lluniau rydych chi eisiau defnyddio yn y blychau. Mae'r wybodaeth i gyd yn yr e-bost.

*You are the youth club secretary in your area. You receive this e-mail from the county organiser and the empty poster and pictures on the next page from the Youth Club offices in Cardiff. Read the e-mail and then fill in the poster **in Welsh**. Put the numbers of the pictures you want to use in the boxes. All the information you need is in the e-mail.*

[20]

Anfon	Cyfeiriad	Atodi	Cadw
			
Anfonwyd	<input type="text" value="8 Mehefin"/>		
Oddi wrth:	<input type="text" value="Trefnydd y Sir"/>		
At:	<input type="text" value="Tom Hughes – Ysgrifennydd y Clwb Ieuencid, Pen-y-Ffordd"/>		
Pwnc:	<input type="text"/>		
Neges:	<p>Mae Cymdeithas Clybiau Ieuencid Cenedlaethol (<i>National Youth Club Society</i>) yn trefnu taith gerdded nodedig i godi arian ar ddydd Sul, 22 Mehefin.</p> <p>Mae'r daith yn dechrau am hanner awr wedi deg yn y bore ac yn gorffen am bedwar o'r gloch. Mae'r daith yn naw milltir ac rydyn ni'n cael cinio am un o'r gloch ar ôl cerdded pump milltir.</p> <p>Dewch â brechdanau a ffrwythau i fwyta a diod o ddŵr neu sudd oren i yfed. Rhaid i chi wisgo esgidiau cerdded a dod â dillad glaw gyda chi.</p> <p>Mae gwobr (<i>prize</i>) i'r 3 aelod sy'n codi mwya o arian.</p> <p>Gwobr gyntaf – 1^{af} – beic mynydd Ail wobwr – 2^{il} – teledu bach Trydedd wobwr – 3^{ydd} – crys pêl-droed Cymru</p> <p>Ffoniwch Canolfan Ieuencid Pen-y-Ffordd am fwy o wybodaeth, 01258 674231.</p>		

TAITH GERDDED NODDEDIG – CLYBIAU IEUENCTID

Clwb leuenctid

Dydd: Dyddiad: Mis:

Dechrau am: o'r gloch y bore.

Gorffen am: o'r gloch y prynhawn.

Y daith gerdded milltir.

Amser cinio o'r gloch.

I ginio dewch â a i fwyta.

I yfed dewch â neu

Rhaid gwisgo esgidiau a dod â dillad

Gwobrau ardderchog – am godi arian.

Gwobr gyntaf – 1^{af}

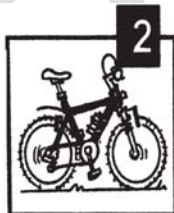
Ail – 2^{il}

Trydedd – 3^{ydd}

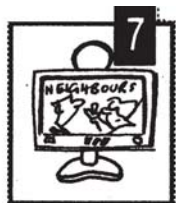
Ffoniwch Canolfan Ieuenctid Pen-y-Ffordd am fwy o wybodaeth 01258 674231

Lluniau o'r Brif Swyddfa – Caerdydd
Pictures from Head Office – Cardiff

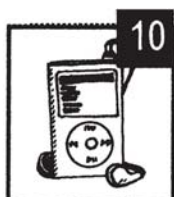
Gwobr gyntaf – 1^{af}



Ail – 2^{il}







Trydydd – 3^{ydd}



2. Ysgrifennwch e-bost **yn Gymraeg** at ffrind post mewn rhan arall o Gymru. Defnyddiwch y fformat isod.
Write an e-mail in Welsh to a pen pal in another part of Wales. Use the format below.

[20]

Anfon	Cyfeiriad	Atodi	Cadw
			
Oddi wrth:	<input type="text"/>		
At:	<input type="text"/>		
Pwnc:	<input type="text"/>		
Neges:			
<p>Fi a fy nheulu (<i>Me and my family</i>) 2 ffaith (<i>2 facts</i>)</p> <p>Y penwythnos (<i>The weekend</i>) 4 ffaith (<i>4 facts</i>)</p> <p>Yr ysgol (<i>School</i>) 4 ffaith (<i>4 facts</i>)</p>			

3. Darllenwch y ddau ddyddiadur yma a gwnewch y tasgau sy'n dilyn.
 Read these two diaries and then complete the tasks that follow.

(24 + ✓ = 6) = [30]

Dyddiadur Richard

Dydd Sadwrn

Chwarae rygbi i dîm yr ysgol yn y bore. Colli un deg dau i ddau ddeg - tîm da gan ysgol Penmynydd. Ffonio Mam ar fy ffôn symudol i ddod i'r ysgol i fynd â fi adre. Mynd i siopa gyda Siân yn y prynhawn, prynu cylchgrawn rygbi i ddarllen am y gêm fawr yr wythnos nesa.

Dydd Sul

Gwneud fy ngwaith cartref daearyddiaeth yn y bore - y we yn dda i gael enwau afonydd yn Awstralia. Mam wedi gwneud cinio dydd Sul ardderchog - porc, tatws, pys a moron o'r ardd. Gwylïo gêm rygbi yn y prynhawn - Cymru yn ennill yn erbyn Yr Eidal.

Dydd Llun

Codï am saith o'r gloch i wneud rownd bapur ar y beic. Gweld damwain - ffonio naw, naw, naw. Cyfarfod Eleri wrth y siop a mynd i'r ysgol ar y beic.

Dydd Mawrth

Erthygl dda yn cylchgrawn Lingo am Ryan Giggs wedi chwarae cant o gêmiau i Man u. Cael llun da o Giggsi ar y we i roi ar wal fy ystafell wely.

Dyddiadur Mari

Dydd Sadwrn

Gweithio yn y pwll nofio tan bump o'r gloch. Nofio hanner milltir efo'r plant bach yn y prynhawn. Prynu cylchgrawn rhedeg traws gwlad ar y ffordd adref - erthygl dda am ras yr Wyddfa.

Dydd Sul

Dad, Mam a fi yn mynd i redeg ar y mynydd yn y bore - gwneud pum milltir trwy'r coed. Ffonio Andy o'r fforest - trefnu mynd i'r sinema heno i weld ffilm newydd Hugh Grant. Edrych ar y we am trainers da - gweld bargaen dda am Nike Traws Gwlad.

Dydd Llun

Gwers cyfrifiaduron yn y prynhawn - dysgu i ddefnyddio 'rhaglen office'. Andy wedi prynu cylchgrawn canu pop i fi ar fy mhen-blwydd - stori taith y Spice Girls.

Dydd Mawrth

Cael fy mhen-blwydd heddiw. Dad wedi prynu ffôn symudol newydd i fi gyda'r we. Defnyddio'r ffôn i fynd ar y we nawr - diolch Dad. Mam wedi prynu trac wisg Everton i fi - diolch Mam.

Ysgrifennwch **yn Gymraeg** y pethau mae Richard a Mari'n wneud gyda'r canlynol:
 Write **in Welsh** the things Richard and Mari do with the following:

Richard

(a) cadw'n heini (<i>keeping fit</i>) i. ii.	(c) ffonau symudol (<i>mobile phones</i>) i. ii.
(b) cyfrifiadur a'r we (<i>computer and the internet</i>) i. ii.	(ch) cylchgronau – darllen am: (<i>magazines – reads about:</i>) i. ii.

Mari

(a) cadw'n heini (<i>keeping fit</i>) i. ii.	(c) ffonau symudol (<i>mobile phones</i>) i. ii.
(b) cyfrifiadur a'r we (<i>computer and the internet</i>) i. ii.	(ch) cylchgronau – darllen am: (<i>magazines – reads about:</i>) i. ii.

Ysgrifennwch ddwy frawddeg **yn Gymraeg**, yn dweud beth rydych chi'n wneud sy'n debyg neu'n wahanol i Richard a/neu Mari.
 Write two sentences **in Welsh**, saying what you do which is similar or different to Richard and/or Mari.

Gallwch ddechrau brawddegau – Fel Richard... Yn wahanol i Mari...
 You can start your sentences - Like Richard... Different to Mari...

- (i)
-
- (ii)
-

4. Ysgrifennwch, ar ffurf blog, eich syniadau chi am **ddau** o'r topigau yma. (Tua 150 o eiriau).

*Write, in the form of a blog, your viewpoint on **two** of the following. (About 150 words).*

[30]

- Cadw'n iach a heini (*Keeping healthy and fit*)
- Mynd allan (*Going out*)
- Fy hoff raglenni teledu (*My favourite television programmes*)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DRAFT



TGAU
GCSE

CYMRAEG AIL IAITH – UNED 4
WELSH SECOND LANGUAGE – UNIT 4

DARLLEN AC YSGRIFENNU
READING AND WRITING

HAEN UWCH
HIGHER TIER

Papur Enghreifftiol/*Specimen Paper*
1 awr/1 hour

CYFARWYDDIADAU
INSTRUCTIONS

Atebwch **bob** cwestiwn.
*Answer **all** questions.*

GWYBODAETH
INFORMATION

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.
The number of marks is given in brackets at the end of each question or part-question.

Nodir y marciau ar gyfer cywirdeb mynegiant o fewn cwestiynau darllen fel a ganlyn:
[✓ = 2] ac ati.
*Marks for accuracy of expression within the reading questions are indicated as follows:
[✓ = 2] etc.*

1. Darllenwch y ddau ddyddiadur yma a gwnewch y tasgau sy'n dilyn.
Read these two diaries and then complete the tasks that follow.

(24 + ✓ = 6) = [30]

Dyddiadur Richard

Dydd Sadwrn

Chwarae rygbi i dîm yr ysgol yn y bore. Collí un deg dau i ddau ddeg - tîm da gan ysgol Penmynydd. Ffonio Mam ar fy ffôn symudol i ddod i'r ysgol i fynd â fi adre. Mynd i siopa gyda Siân yn y prynhawn, prynu cylchgrawn rygbi i ddarllen am y gêm fawr yr wythnos nesa.

Dydd Sul

Gwneud fy ngwaith cartref daearyddiaeth yn y bore - y we yn dda i gael enwau afonydd yn Awstralia. Mam wedi gwneud cinio dydd Sul ardderchog - porc, tatws, pys a moron o'r ardd. Gwylío gêm rygbi yn y prynhawn - Cymru yn ennill yn erbyn Yr Eidal.

Dydd Llun

Codí am saith o'r gloch i wneud rownd bapur ar y beic. Gweld damwain - ffonio naw, naw, naw. Cyfarfod Eleri wrth y siop a mynd i'r ysgol ar y beic.

Dydd Mawrth

Erthygl dda yn cylchgrawn Lingo am Ryan Giggs wedi chwarae cant o gêmiau i Man U. Cael llun da o Giggsí ar y we i roi ar wal fy ystafell wely.

Dyddiadur Mari

Dydd Sadwrn

Gweithio yn y pwll nofio tan bump o'r gloch. Nofio hanner milltir efo'r plant bach yn y prynhawn. Prynu cylchgrawn rhedeg traws gwlad ar y ffordd adref - erthygl dda am ras yr Wyddfa.

Dydd Sul

Dad, Mam a fi yn mynd i redeg ar y mynydd yn y bore - gwneud pum milltir trwy'r coed. Ffonio Andy o'r fforest - trefnu mynd i'r sinema heno i weld ffilm newydd Hugh Grant. Edrych ar y we am trainers da - gweld bargen dda am Nike Traws Gwlad.

Dydd Llun

Gwers cyfrifiaduron yn y prynhawn - dysgu i ddefnyddio 'rhaglen office'. Andy wedi prynu cylchgrawn canu pop i fi ar fy mhen-blwydd - stori taith y Spice Girls.

Dydd Mawrth

Cael fy mhen-blwydd heddiw. Dad wedi prynu ffôn symudol newydd i fi gyda'r we. Defnyddio'r ffôn i fynd ar y we nawr - diolch Dad. Mam wedi prynu trac wîsg Everton i fi - diolch Mam.

Ysgrifennwch **yn Gymraeg** y pethau mae Richard a Mari'n wneud gyda'r canlynol:
Write **in Welsh** the things Richard and Mari do with the following:

Richard

<p>(a) cadw'n heini (<i>keeping fit</i>)</p> <p>i.</p> <p>ii.</p>	<p>(c) ffonau symudol (<i>mobile phones</i>)</p> <p>i.</p> <p>ii.</p>
<p>(b) cyfrifiadur a'r we (<i>computer and the internet</i>)</p> <p>i.</p> <p>ii.</p>	<p>(ch) cylchgronau – darllen am: (<i>magazines – reads about.</i>)</p> <p>i.</p> <p>ii.</p>

Mari

<p>(a) cadw'n heini (<i>keeping fit</i>)</p> <p>i.</p> <p>ii.</p>	<p>(c) ffonau symudol (<i>mobile phones</i>)</p> <p>i.</p> <p>ii.</p>
<p>(b) cyfrifiadur a'r we (<i>computer and the internet</i>)</p> <p>i.</p> <p>ii.</p>	<p>(ch) cylchgronau – darllen am: (<i>magazines – reads about.</i>)</p> <p>i.</p> <p>ii.</p>

Ysgrifennwch ddwy frawddeg **yn Gymraeg**, yn dweud beth rydych chi'n wneud sy'n debyg neu'n wahanol i Richard a/neu Mari.
Write **two sentences in Welsh**, saying what you do which is similar or different to Richard and/or Mari.

Gallwch ddechrau brawddegau – Fel Richard... Yn wahanol i Mari...
You can start your sentences – Like Richard... Different to Mari...

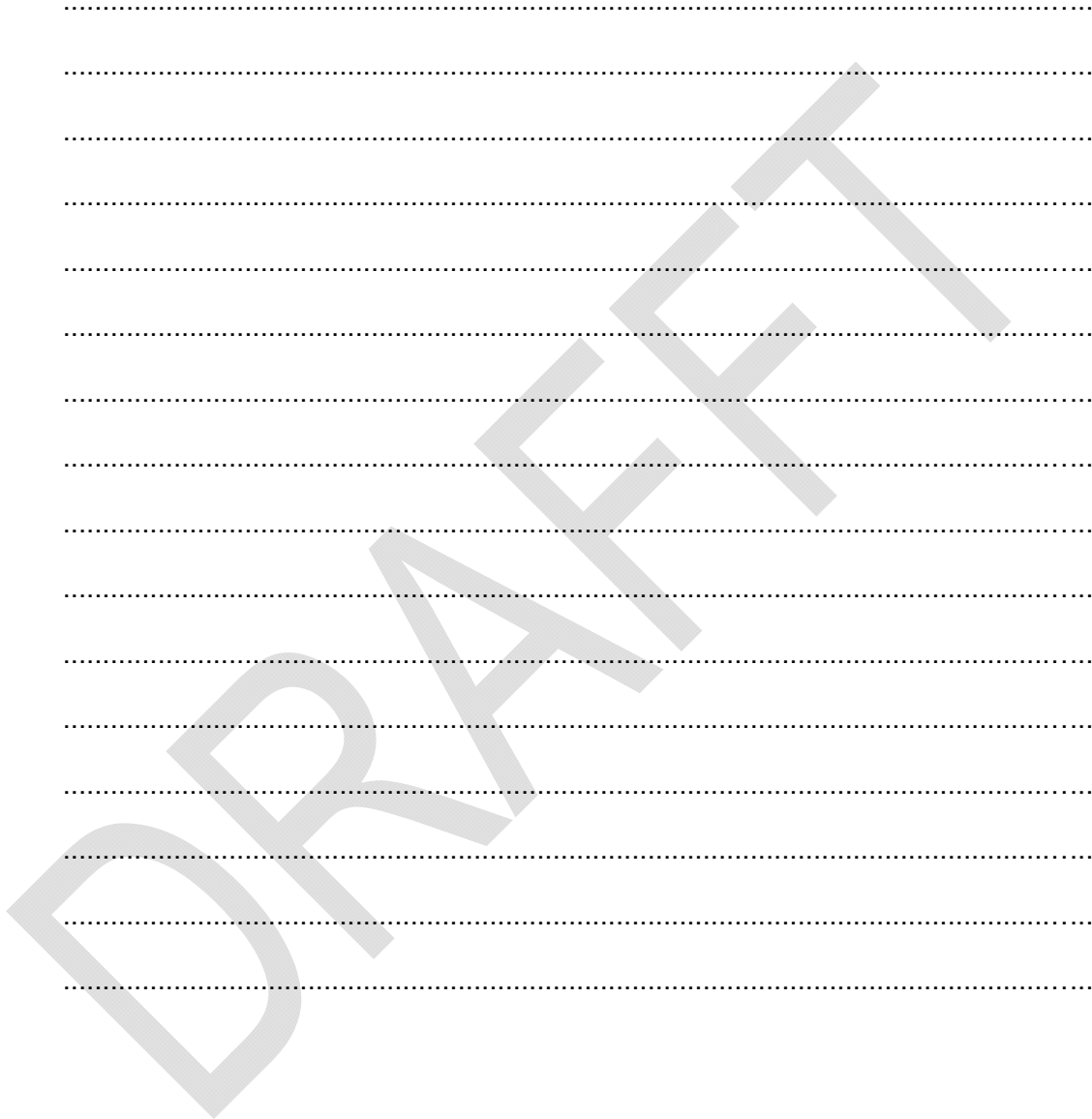
- (i)
-
- (ii)
-

2. Ysgrifennwch ar ffurf blog, eich syniadau chi am **ddau** o'r topigau yma. (Tua 150 o eiriau).

Write in the form of a blog, your viewpoint on **two** of the following. (About 150 words).

[30]

- Cadw'n iach a heini (*Keeping healthy and fit*)
- Mynd allan (*Going out*)
- Fy hoff raglenni teledu (*My favourite television programmes*)



3. Darllenwch yr addasiad canlynol o bapur newydd, am Rhydian Roberts a ddaeth yn ail yn y rhaglen *X Factor*, ac yna gwnewch y tasgau sy'n dilyn.
Read the following adaption from a newspaper, about Rhydian Roberts who came, second in the X Factor programme, and then complete the tasks that follow.

(32 + ✓ = 8) = [40]

Hunan bortread gan Rhydian Roberts.
 (Self portrait by Rhydian Roberts)



Ces i fy ngeni yn ysbyty Aberhonddu ar Chwefror 14, mil naw wyth tri. Es i i ysgol feithrin Pontsenni ac yna i Ysgol Gynradd Gymraeg Y Bannau. Roeddwn i wrth fy modd yn yr ysgol ac mae gen i lawer o ffrindau da heddiw oedd yn mynd i'r ysgol gynradd gyda fi. Yn yr ysgol gynradd roeddwn i'n mwynhau chwaraeon, gwaith ysgol a chystadlu yn eisteddfodau'r Urdd. Rydw i'n cofio canu yn Eisteddfod yr Urdd, Powys, pan oeddwn i'n bump oed.

Pan oeddwn i'n un ar ddeg oed es i i Goleg Llanymddyfri, ysgol breifat ydy hon ond roeddwn i'n gallu parhau i astudio Cymraeg yno. Dyma amser hapusaf fy mywyd achos roeddwn i'n mwynhau cyfarfod bechgyn o wahanol rannau o Brydain a thros y byd i gyd. Roeddwn i hefyd yn mwynhau chwarae rygbi yma achos roedd tîm ardderchog yn yr ysgol ac roedden ni'n chwarae timau rygbi enwog o Gymru a Lloegr. Roeddwn i'n falch iawn o fod yn brif ddisgybl yr ysgol yn fy mlwyddyn olaf.

Ar ôl gadael yr ysgol es i i weithio mewn ysgol yn Pretoria, De Affrica.

Rydw i wrth fy modd yn cadw'n heini ac rydw i'n meddwl bod bwyta'n iach yn bwysig iawn er mwyn cadw'n ffit. Rydw i'n ymarfer yn y gampfa bob dydd ac rydw i'n hoffi codi pwysau. Ar hyn o bryd, rydw i'n byw yn Birmingham ac yn gweithio fel hyfforddwr personol.

Ar ôl cael blwyddyn allan yn Pretoria, es i i Brifysgol Dinas Birmingham i astudio canu. Yn 2007, ces i radd dosbarth cyntaf o'r Brifysgol ac enillais i Wobr Kathleen Ferrier ar gyfer cantorion ifanc.

Cyn cystadlu yn y rhaglen *X Factor*, roeddwn i wedi cystadlu yn rowndiau cyntaf 'Any Dream Will Do' ar gyfer sioe Joseff. Doeddwn i ddim yn llwyddiannus a dwedodd y beirniaid nad oedd fy llais yn addas ar gyfer y gerddoriaeth pop. Yn fy marn i mae rhaglenni fel *X Factor* a *Wawffactor* yn rhaglenni diddorol ac yn apelio at bobl ifanc. Cyn mynd ar *X Factor* doedd neb wedi clywed amdanaf i. Mae hyn yn wir am Duffy hefyd cyn iddi hi ddod yn ail yn *Wawffactor*. Mae'r rhaglenni realiti yma yn rhoi cyfle da iawn i bobl ifanc ddod yn enwog. Os oes talent gyda chi, mae'r rhaglenni yma yn dod â chi i sylw y byd i gyd.

Mwynheuais fy hun yn fawr ar y rhaglen *X Factor* a diolch i bawb am fy nghefnogi.

- (i) Ysgrifennwch yr atebion canlynol mewn brawddegau yn y 3^{yd} person, **yn Gymraeg**.
Write the following answers in sentences in the 3rd person, in Welsh.

(16 + ✓ = 4) = [20]

Rhowch 4 ffaith am fywyd personol Rhydian cyn gadael yr ysgol. [4]
(Write 4 facts about Rhydian's personal life before leaving school.)

-
-
-
-

Rhowch 3 ffaith am ei ddiddordebau. [6]
(Write 3 facts about his interests)

-
-
-
-

Rhowch 3 ffaith am ei brofiadau canu. [6]
(Write 3 facts about his singing experiences.)

-
-
-

(16 + ✓ = 4) = [20]

(ii) (a) Dywedwch beth mae Rhydian yn ei ddweud am gadw'n heini.

(b) Ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â Rhydian? Rhowch resymau.

(a)

.....

.....

.....

.....

(b)

.....

.....

.....

.....

(iii) (a) Dywedwch beth mae Rhydian yn ei ddweud am raglenni realiti.

(b) Ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â Rhydian? Rhowch resymau.

(a)

.....

.....

.....

.....

(b)

.....

.....

.....

.....

4. Mae eich dosbarth Cymraeg yn yr ysgol yn cyfrannu at dudalen drafod gwefan swyddogol yr ysgol. Mae eich athrawes Gymraeg yn gofyn i chi ysgrifennu **yn Gymraeg** am **ddau** o'r testunau isod. (Tua 75 o eiriau ar bob un.) Gallwch ddefnyddio'r lluniau i'ch helpu.

- Ysgrifennwch am y pwyntiau da a'r pwyntiau drwg am bob un o'r ddau o'ch dewis chi.
- Rhowch eich barn personol chi am bob un.

Your Welsh class at school are contributing material for the school's official website discussion page. The Welsh teacher asks you to select **two** topics and write in **Welsh** about them. (Approximately 75 words on each one.) You can use the pictures to help you.

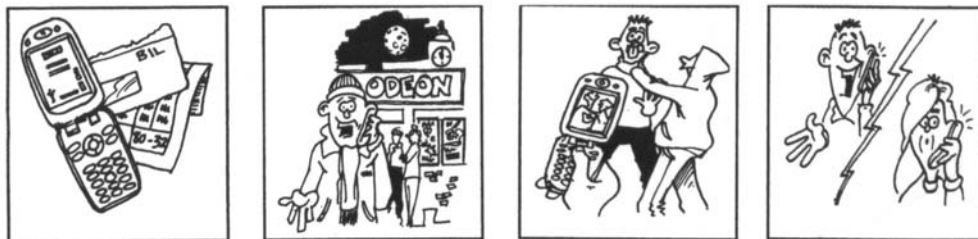
- Write about the good and bad points of the two you have chosen.
- Give your own personal opinion about each one.

[40]

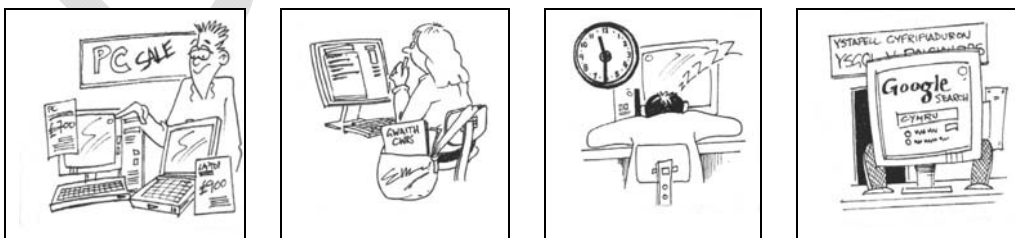
A. Cadw'n iach a heini



B. Ffonau Symudol



C. Cyfrifiaduron



DRAFT



**TGAU
GCSE**

**CYMRAEG AIL IAITH – UNED 2
WELSH SECOND LANGUAGE – UNIT 2**

**ASESIAD DAN REOLAETH
CONTROLLED ASSESSMENTS**

DRAFT

TASG 1 – LLAFAREDD (10%)

Gosod Tasg

- Disgwylir i'r ymgeiswyr wneud cyflwyniad unigol ar un o'r themâu dewisiedig o Gyd-destun A. Bydd CBAC yn darparu banc o dasgau enghreifftiol a bydd rhain yn cael eu hadnewyddu bob dwy flynedd. Os bydd canolfan yn penderfynu gosod eu tasgau eu hunain neu'n addasu o'r banc o dasgau enghreifftiol, bydd rhaid eu hadnewyddu bob dwy flynedd a'u hanfon at CBAC cyn eu defnyddio.

Hyd y dasg: 2 – 5 munud

Enghraifft 1

Cyflwyniad yn seiliedig ar y cyd-destun Yr Ardal.

Disgwylir i'r ymgeiswyr wneud gwaith ymchwil drwy ddefnyddio ffynonellau megis:

- Y we
- Cylchgronau/ llyfrau
- Teithlyfrau/ llawlyfrau/ taflenni gwybodaeth
- Pytiau o raglenni teledu
- Hen ffotograffau/ cardiau post
- Papurau bro
- Cyfweiliadau gyda thrigolion o'r ardal.

Dylai'r cyflwyniad unigol ddangos tystiolaeth o waith ymchwil gan yr ymgeiswyr. Gall yr ymgeiswyr ddefnyddio nodiadau byr (dim mwy na 30 gair ar ffurf pwyntiau bwled). Dylai'r athro / athrawes gadw'r pwyntiau bwled wedi'r cyflwyniad a'u hanfon gyda'r sampl llafar at y safonwr. Gellir defnyddio cyfarpar megis *Powerpoint* wrth wneud y cyflwyniad. Ond ni chaniateir dim mwy na 30 gair ar ffurf pwyntiau bwled o fewn y cyflwyniad yn ei gyfanrwydd.

Enghraifft 2

Cyflwyniad yn seiliedig ar y cyd-destun Chwaraeon.

Disgwylir i'r ymgeiswyr wneud gwaith ymchwil drwy ddefnyddio ffynonellau megis:

- Y we
- Cylchgronau / llyfrau chwaraeon
- Pytiau o raglenni chwaraeon
- Hen ffotograffau / cardiau post
- Papurau bro
- Ymweliadau e.e. Stadiwm y Mileniwm, Parc y Sgarlets
- Cyfweiliadau â chwaraewyr / cefnogwyr.

Dylai'r cyflwyniad unigol ddangos tystiolaeth o waith ymchwil gan yr ymgeiswyr. Gall yr ymgeiswyr ddefnyddio nodiadau byr (dim mwy na 30 gair ar ffurf pwyntiau bwled). Dylai'r athro / athrawes gadw'r pwyntiau bwled wedi'r cyflwyniad a'u hanfon gyda'r sampl llafar at y safonwr. Gellir defnyddio cyfarpar megis *Powerpoint* wrth wneud y cyflwyniad. Ond ni chaniateir dim mwy na 30 gair ar ffurf pwyntiau bwled o fewn y cyflwyniad yn ei gyfanrwydd.

TASG 2 – LLAFAREDD (10%) AC YSGRIFENNU (5%)

- Disgwylir i'r ymgeiswyr weithio mewn pâr/grŵp o dri a chynnal sgwrs sefyllfa ar gyd-destun penodol. Dylai'r athrawon roi'r dasg Sgwrs Sefyllfa i'r ymgeiswyr bedair wythnos cyn y prawf. Yn ystod y cyfnod cyn y prawf gall yr athro/athrawes drafod a chynnig cyngor i'r ymgeiswyr. Caniateir i'r ymgeiswyr ddefnyddio nodiadau byr (dim mwy na 30 gair ar ffurf pwyntiau bwled) wrth wneud y prawf. Dylai'r athro/athrawes gadw'r pwyntiau bwled wedi'r prawf a'u hanfon gyda'r sampl llafar at y safonwr. Bydd CBAC yn darparu banc o dasgau enghreifftiol a bydd rhain yn cael eu hadnewyddu bob dwy flynedd. Os bydd canolfan yn penderfynu gosod eu tasgau eu hunain neu'n addasu o'r banc o dasgau enghreifftiol, bydd rhaid eu hadnewyddu bob dwy flynedd a'u hanfon at CBAC cyn eu defnyddio.
- Hyd y dasg
Gwaith pâr: 4 – 7 munud
Gwaith grŵp: 6 – 10 munud

Enghraifft 1

Sgwrs sefyllfa:

Y dasg

Rydych chi'n trefnu trip ysgol. Mae'n rhaid cael elfen addysgiadol/ diwylliannol ac adloniadol ar y trip. Rhaid i bob aelod o'r grŵp wneud gwaith ymchwil a phenderfynu ar leoliad gwahanol.

Disgwylir i'r ymgeiswyr drafod y canlynol:

- Pris e.e. pris terfynol, pris mynediad
- Dull teithio/amser
- Bwyd/cyfleusterau a phrisiau bwyd
- Amseroedd e.e. agor, cau, diwrnodau
- Cyfleusterau i'r anabl
- Llety
- Gwisg addas
- Gwybodaeth ychwanegol am y lleoliadau e.e. adolygiadau byr gan bobl eraill/ gwybodaeth hanesyddol
- Adnoddau e.e. adnoddau addysgol, gwybodaeth gefndirol am y lle.

Rhaid i'r pâr/grŵp ddod i benderfyniad/casgliad ar ôl trin a thrafod manteision ac anfanteision y lleoliadau.

- Caniateir i'r ymgeiswyr ddefnyddio nodiadau byr (dim mwy na 30 gair ar ffurf pwyntiau bwled) wrth wneud y prawf ac mae'n rhaid cyflwyno'r pwyntiau bwled i'r athro/athrawes ar ddiwedd y prawf.

Tasg ysgrifennu: Llythyr ffurfiol at ganolfan yn gofyn am wybodaeth.

Hyd y dasg: Rhwng 100 – 250 o eiriau.

Enghraifft 2

Sgwrs sefyllfa:

Mae angen i chi benderfynu ar sut i wella eich ardal a pha gyfleusterau yn arbennig sydd eu hangen. Rhaid i bob aelod o'r grŵp wneud gwaith ymchwil a phenderfynu beth sydd fwyaf addas.

Disgwylir i ymgeiswyr drafod y canlynol:

- Pa gyfleusterau sydd ar gael ar hyn o bryd
- Prisiau
- Oriau agor/dyddiadau agor
- Diffyg cyfleusterau
- Cyfleusterau'r anabl/plant bach
- Gwybodaeth ychwanegol e.e sawl cwrt sboncen
- Parcio/ trafnidiaeth gyhoeddus/teithio
- Cymharu beth sydd mewn ardal gyfagos
- Digwyddiadau arbennig

Rhaid i'r pâr/grŵp ddod i benderfyniad/ casgliad beth sydd angen fwyaf yn yr ardal.

- Caniateir i'r ymgeiswyr ddefnyddio nodiadau byr (dim mwy na 30 gair ar ffurf pwyntiau bwled) wrth wneud y prawf ac mae'n rhaid cyflwyno'r pwyntiau bwled i'r athro/athrawes ar ddiwedd y prawf.

Tasg ysgrifennu: Holiadur a dadansoddiad ar sut i wella cyfleusterau.

Dylai'r athrawon roi'r dasg i'r ymgeiswyr bedair wythnos cyn y prawf, yr un pryd â'r sgwrs sefyllfa.

Bydd rhyddid gan ymgeisydd i ddefnyddio geiriaduron neu ddeunydd pwrpasol e.e. pwyntiau bwled sy'n cynnwys ystadegau, ffeithiau, enghreifftiau a dyfyniadau perthnasol (dim mwy no 40 gair) ar gyfer y dasg ysgrifennu. Dylid anfon y deunydd pwrpasol gyda'r gwaith ysgrifennu i CBAC.

Gall ymgeiswyr gwblhau'r gwaith drwy ddefnyddio TG ond mae'n rhaid i'r athrawon sicrhau na fydd mynediad gan yr ymgeiswyr i wirwyr sillafu.

Ni chaiff ymgeiswyr ymgynghori â'i gilydd.

Caniateir **1 awr** i gyflawni'r dasg. Dylai ymgeiswyr brawf-ddarllen a gwirio eu gwaith ysgrifenedig cyn ei gyflwyno ar ddiwedd y cyfnod.

Caniateir mwy o amser i ymgeiswyr a chanddynt anghenion arbennig.

Ni ddylid ailddrafftio'r gwaith ar unrhyw gyfrif ac ni ddylai'r ymgeiswyr ail ysgrifennu'r dasg.

CYNLLUN MARCIO DARLLEN AC YSGRIFENNU (Sylfaenol ac Uwch) – UNED 1

C.1 (i) Darllen e-bost 10 marc

Pêl-droed	2 farc
Canŵio	2 farc
Eglwys Fawr	2 farc
Pizza	2 farc
Cartŵn	2 farc

(ii) (6+ ✓ = 4) 10 marc

Dod adre dydd Mawrth	1 marc
Cyrraedd Caerdydd 4.30	1 marc
Rhif ffôn newydd 07453678	1 marc
Mynd i'r coleg dydd Iau	1 marc
Nos Sadwrn clwb nos Kings	1 marc
Prynhawn dydd Sul sinema	1 marc

- 4 marc - elfen dda iawn o gywirdeb
- 3 marc - elfen dda o gywirdeb
- 2 farc - elfen eithaf da o gywirdeb
- 1 marc - elfen weddol o gywirdeb

C.2 Llenwi ffurflen 20 marc

Cynnwys 10 marc

Cyfeiriad	1 marc
Rhif ffôn cartref	1 marc
Hobi (tu allan) – Ble?	1 marc
– Pryd?	1 marc
– Pam?	2 farc
Hobi (tu mewn) – Ble?	1 marc
– Pryd?	1 marc
– Pam?	2 farc

Cywirdeb iaith hyd at 10 marc

- 10 - 9 Cyfathrebu pwrpasol, diddorol, rhai camgymeriadau cystrawennol, geirfa dda. Ymdrech i ddefnyddio amser priodol y ferf ac yn llwyddiannus fel arfer. Cyfathrebu ystyrion a defnydd gweddol gywir o iaith.
- 8 - 7 Yn llwyddo i gyfathrebu er bod camgymeriadau iaith ond ar y cyfan nid yw'r camgymeriadau yn cymylu'r ystyr. Geirfa eithaf da i gyflawni'r dasg ond yn llai uchelgeisiol na'r uchod.
- 6 - 5 - 4 Ymdrech i ymateb i'r dasg. Yn llwyddo i gyfathrebu mewn manau gan ddefnyddio geirfa ddigonol.
- 3 - 2 - 1 Ymdrech i gyfathrebu mewn rhai manau, ond geirfa gyfyngedig iawn.
- 0 Dim i'w wobrwyo.

C.3 (Sylfaenol)

C.1 (Uwch)

- (i) Llenwch y proffil am Cerys Matthews. **[24]**
Complete the profile about Cerys Matthews.

Enw: Cerys Matthews

Geni. Ble? Caerdydd [1]

Pryd? Mis. Ebrill [1]

Blwyddyn. 1969 [1]

Gwaith ei thad: meddyg [1]

Mynd i'r ysgol uwchradd. Ble? Llanelli [1]

Yn yr ysgol, hoffi canu: 1 marc yr un am unrhyw ganeuon y Beatles, canu gwerin,
 canu gwerin a chanu gwlad [2]

Gwaith cyntaf: nani [1]

Ble? Barcelona..... [1]

Astudio yn y coleg. Ble? Caerdydd [1]

Pam? eisiau bod yn nyrs [1]

Grŵp Catatonia
 Dechrau. Pryd? 1992..... [1]

Gyda phwy arall yn y grŵp? Marc Roberts..... [1]

Hoff ganeuon. (a) Mulder and Scully..... [1]

(b) Road Rage..... [1]

Wedi ennill pa wobwr? Gwobr gwerin Radio 2..... [1]

Byw yn 2003: America..... [1]

Cyfarfod ei gŵr. Ble? Nashville..... [1]

Sut? Cerdded y ci..... [1]

Diddordebau tebyg? Cerddoriaeth [1]

Priodi. Ble? Sir Benfro..... [1]

Mynd i'r capel – sut? tractor..... [1]

Dau beth gorau i Cerys yn ei gyrfa (a) y plant..... [1]

(b) canu gyda Tom Jones..... [1]

Ysgrifennwch **dair** brawddeg yn y 3ydd person, yn rhoi 3 ffaith am beth mae Cerys yn ddweud am 'I'm a celebrity ...'.

*Write **three** sentences in the 3rd person, giving 3 facts about what Cerys says about 'I'm a celebrity ...'.*

Rhaid i chi sôn am beth roedd hi'n hoffi a ddim yn hoffi.

You must write about what she liked and didn't like.

[✓ = 6]

Hyd at 6 marc am gyfathrebu

DRAFFET

C.4 (Haen Sylfaenol)

C.2 (Haen Uwch)

Ysgrifennu Llythyr

30 marc

Cynnwys

15 marc

Dylid cyfeirio at y gofynion

- 12 - 15 Yn gallu ymdrin yn llwyddiannus â'r holl ofynion a'r sgiliau, gyda dechrau a diwedd addas i'r llythyr. Y llythyr yn datblygu'n naturiol gydag amrywiaeth eang iawn o syniadau.
- 10 - 11 Yn gallu ymateb i'r gofynion yn weddol gyflawn ond rhai rhannau'n well na'i gilydd. Llythyr synhwyrol a pheth datblygiad naturiol gydag amrywiaeth o syniadau.
- 7 - 9 Yn llwyddo i ysgrifennu ymatebion eithaf diddorol ac eithaf cynhwysfawr. Yn cadw at lefel eithaf sylfaenol ac yn tueddu i gael trafferth gyda'r adrannau anoddaf.
- 4 - 6 Yn ymdopi â'r dasg ar lefel syml ac yn gwneud ymdrech deg i ymateb i rai o'r pwyntiau sylfaenol yn unig.
- 1 - 3 Gellir gwobrwyo ambell beth yma ac acw lle ymdrechir i ymateb i bwyntiau syml.
- 0 Dim i'w wobrwyo.

Mynegiant

15 marc

Gwobrwyir:

- (a) y gallu i gyfathrebu'n ystyrlon
- (b) y gallu i amrywio patrwm y frawddeg i bwrpas e.e. cymalau rheswm
- (c) y gallu i ddefnyddio'r ferf, amser a pherson yn briodol
- (ch) y gallu i ddefnyddio patrymau brawddegol ffurfiol
- (d) geirfa addas sy'n cyfrannu at gyfathrebu ystyrlon, llwyddiannus
- 12 - 15 Cyfathrebu hynod o lwyddiannus, amrywiaeth dda o gystrawennau a phatrymau brawddegol, geirfa eang, syniadau pwrpasol a diddorol iawn, rhediad naturiol a defnydd cywir o amser y ferf (amser a pherson). Ymatebion cywir.
- 10 - 11 Ymatebion pwrpasol, diddorol, rhai camgymeriadau cystrawennol, geirfa eithaf da. Ymdrech i ddefnyddio amser priodol y ferf ac yn llwyddiannus fel arfer. Cyfathrebu ystyrlon a defnydd gweddol gywir o iaith.
- 7 - 9 Yn llwyddo i gyfathrebu er bod camgymeriadau iaith ond ar y cyfan nid yw'r camgymeriadau yn cymylu'r ystyr. Geirfa ddigonol i gyflawni'r dasg.
- 4 - 6 Ymdrech i ymateb i'r dasg. Yn llwyddo i gyfathrebu mewn manau, ond geirfa ac ymadroddion weddol gyfyng.
- 1 - 3 Ymdrech i gyfathrebu mewn rhai manau, ond geirfa gyfyngedig iawn.
- 0 Dim i'w wobrwyo.

- C3.** Darllenwch syniadau John, Lesley ac Annette am bynciau cyfoes ac yna llenwch y gridiau.
Read John, Lesley and Annette's ideas about contemporary issues and then complete the grids

[40]**John**

Dw i'n meddwl bod siopa ar y we yn gyfleus a does dim rhaid i chi wario arian i fynd i siopa ar y bws neu'r trê. Ddoe roedd fy ffrind gorau yn cael ei ben-blwydd yn un deg wyth oed. Mae llawer o fy ffrindiau yn gweithio yn Tesco gyda'r nos ac yn y gwyliau. Rydyn ni'n ennill arian i brynu dillad ac i fynd allan, felly mae'n beth da. Dw i'n byw mewn stryd hyfryd ond mae'r stryd yn edrych yn ofnadwy ar nos Sadwrn. Mae rhai pobl yn taflu bagiau sglodion a bocsys pizza ar y stryd ar ôl bod yn y siop *take away*.

1 marc yr un

Pynciau	Beth mae John yn meddwl	Rheswm
Siopa ar y we	Yn gyfleus	Dim rhaid gwario arian i fynd i siopa ar y bws neu'r trê
Gwaith rhan-amser	Ffrindiau'n gweithio gyda'r nos ac yn ystod y gwyliau	Peth da achos maen nhw'n ennill arian
Problemau'r ardal	Stryd yn edrych yn ofnadwy ar nos Sadwrn	Pobl yn taflu sbwriel ar y stryd

Lesley

Dw i ddim yn hoffi siopa ar y we o gwbl achos rydw i'n hoffi gweld a theimlo'r pethau dw i'n prynu. Mae gwaith rhan-amser yn beth drwg ym mlwyddyn 11. Mae fy ffrindiau yn gweithio bob nos a dydyn nhw ddim wedi gorffen eu gwaith cwrs. Mae stad newydd hyfryd yn ein hardal ni, ond mae problemau gyda'r stad. Mae pobl ifanc yn rasio ceir a beiciau modur yn stad gyda'r nos a chafodd bachgen un deg chwech oed ei ladd yr wythnos diwethaf.

1 marc yr un

Pynciau	Beth mae Lesley'n meddwl	Rheswm
Siopa ar y we	Ddim yn hoffi	Hoffi gweld a theimlo'r pethau mae hi'n brynu
Gwaith rhan-amser	Peth drwg	Ffrindiau ddim wedi gorffen eu gwaith cwrs
Problemau'r ardal	Problemau yn y stad	Pobl ifanc yn rasio ceir a beiciau modur

Annette

Mae siopa ar y we yn wastraff amser, dydy'r lliwiau ddim yn edrych yn iawn a dydych chi ddim yn siwr o'r maint chwaith. Mae gwaith rhan-amser yn brofiad da iawn achos rydych chi'n dysgu sut i ddelio gydag arian a sut i ddod ymlaen gyda phobl. Problem fawr yn yr ardal ydy sbwriel. Mae'r lori sbwriel yn casglu sbwriel unwaith y pythefnos ac mae pobl yn taflu eu sbwriel i'r afon pan mae'r bin yn llawn.

1 marc yr un

Pynciau	Beth mae Annette yn meddwl	Rheswm
Siopa ar y we	sbwriel	Lliwiau ddim yn edrych yn iawn a ddim yn siwr o'r maint
Gwaith rhan-amser	Profiad da	Dysgu sut i ddelio efo arian a dod ymlaen efo pobl
Problemau'r ardal	Problem sbwriel	Lori sbwriel yn casglu unwaith bob pythefnos

- (b) Nawr ysgrifennwch eich barn chi isod.
Now write your opinion below.

[✓ = 8]

Hyd at 8 marc am gyfathrebu

C.4 Ysgrifennu estynedig

40 marc

Cynnwys

20 marc

Gwobrwyir:

- (a) ymatebion diddorol a chymwys ynghyd â rhesymau lle'n briodol
- (b) barn bendant a synhwyrol
- (c) dilyniant rhesymegol i'r syniadau a'r farn
- (ch) ymdriniaeth ddiddorol a chynhwysfawr o'r testun
- (d) ymdrech i fod yn uchelgeisiol o ran syniadau ac ymatebion

- 20 - 19 - 18 Ymdriniaeth hynod o hyderus. Yn gallu mynegi barn yn glir a phendant iawn gydag amrywiaeth eang iawn o syniadau aeddfed a'r gallu i ymresymu'n glir a pherthnasol. Yn ymdopi â gofynion y dasg yn llwyddiannus iawn.
- 17 - 16 - 15 Ymdriniaeth hyderus. Yn gallu mynegi barn yn glir a phendant gydag amrywiaeth o syniadau a'r gallu i ymresymu'n glir. Yn ymdopi â gofynion y dasg yn llwyddiannus.
- 14 - 13 - 12 Ymdriniaeth eithaf hyderus. Yn gwneud ymdrech i fynegi barn yn eithaf clir gyda rhai syniadau da a chynllun eithaf da i'r gwaith. Rhai rhannau gwell na'i gilydd.
- 11 - 10 - 9 Yn llwyddo i ymdopi â'r dasg ar lefel gyffredin ond derbyniol. Y farn a'r ymatebion yn aros ar lefel sylfaenol.
- 8 - 7 - 6 Yn llwyddo i ymdopi â'r dasg ar lefel sylfaenol yn unig. Ar y cyfan yn gwneud peth ymdrech i fynegi barn yn syml.
- 5 - 4 - 3 Ychydig iawn o syniadau a barn ar y cyfan ond gellir gwobrwyo ambell beth yma ac acw.
- 2 - 1 Ymdrech i ymdrin â'r dasg ar lefel arwynebol iawn yn unig.
- 0 Dim i'w wobrwyo.

Mynegiant

20 marc

Gwobrwyir:

- (a) y gallu i gyfleu syniadau a barn yn llwyddiannus
- (b) y gallu i amrywio patrwm y frawddeg i bwrpas
- (c) geirfa addas a chymwys i ddelio â'r testun
- (ch) cywirdeb ac ymdrech i ymgynraedd at gysondeb o ran amserau'r ferf
- (d) ymdrech i greu naws ac awyrgylch priodol trwy ddefnyddio idiomaau, cymariaethau a.y.y.b. ac efallai elfen o hiwmor.
- (dd) ymdrech i argyhoeddi a pherswadio ynglŷn â barn a syniadau.

- 20 - 19 - 18 Mynegiant hynod o ystwyth a hyderus, gan ddefnyddio amrywiaeth dda o batrymau brawddegol. Geirfa ac ymadroddion eang a chyfoethog sy'n caniatáu cyfathrebu ystyrion a llwyddiannus iawn. Efen gref iawn o gywirdeb gan ddefnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gyson gywir.
- 17 - 16 - 15 Mynegiant ystwyth a hyderus gan ddefnyddio amrywiaeth o batrymau brawddegol. Geirfa eang sy'n caniatáu cyfathrebu ystyrion a llwyddiannus. Efen dda o gywirdeb gan ddefnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gywir.
- 14 - 13- 12 Mynegiant derbyniol gan ddefnyddio peth amrywiaeth o batrymau brawddegol. Geirfa ac ymadroddion da iawn sy'n caniatáu cyfathrebu ystyrion. Efen eithaf da o gywirdeb gan ddefnyddio rhai ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gywir.
- 11 - 10 - 9 Ymdrech i ddefnyddio amrywiaeth o batrymau brawddegol. Geirfa ac ymadroddion da ac yn gwneud ymdrech i fynegi barn. Peth ansicrwydd gyda ffurfiau berfol ond yn ein hargyhoeddi y gallant ymdopi â'r dasg yn weddol lwyddiannus.
- 8 - 7 - 6 Yn ddefnyddio rhai patrymau brawddegol sylfaenol yn gywir. Ansicrwydd gyda ffurfiau berfol. Geirfa ac ymadroddion eithaf da ond ychydig iawn o syniadau ac yn cael anhawster i fynegi barn.
- 5 - 4 - 3 Yn gwneud ymdrech i ddefnyddio ychydig o batrymau brawddegol yn gywir. Geirfa weddol gyfyng a defnydd anghywir o ffurfiau berfol ar brydiau.
- 2 - 1 Ymdrech i gyfathrebu ond geirfa syml a chyfyngedig iawn.
- 0 Dim i'w wobrwyo.

CYNLLUN MARCIO DARLLEN AC YSGRIFENNU (SYLFAENOL AC UWCH) – UNED 4

C.1 **20 marc**

(a) Darllen e-bost

Clwb leuenctid		Pen-y-Ffordd	1 marc
Dydd		Sul	1 marc
Dyddiad		22	1 marc
Mis		Mehefin	1 marc
Dechrau		10.30	1 marc
Gorffen		4.00	1 marc
Y daith gerdded		9 milltir	1 marc
Amser cinio		1 o'r gloch	1 marc
Bwyta amser cinio	(i)	brechdanau	1 marc
	(ii)	ffrwythau	1 marc
I yfed	(i)	dŵr	1 marc
	(ii)	sudd oren	1 marc
Rhaid gwisgo esgidiau	(i)	cerdded	1 marc
Dod â dillad	(ii)	glaw	1 marc
Dewis y lluniau cywir			
Gwobr gyntaf – beic mynydd [2]			2 farc
Ail wobwr – teledu bach [7]			2 farc
Trydedd wobwr – crys pêl-droed Cymru [9]			2 farc

C.2 Ysgrifennu e-bost 20 marc

Cynnwys 10 marc

Fi a fy nheulu – 1 marc am bob ffaith 2 farc

Y penwythnos – 1 marc am bob ffaith 4 farc

Yr ysgol – 1 marc am bob ffaith 4 farc

Cywirdeb iaith hyd at 10 marc

10 – 9 E-bost pwrpasol, diddorol, rhai camgymeriadau cystrawennol, geirfa dda. Ymdrech i ddefnyddio amser priodol y ferf ac yn llwyddiannus fel arfer. Cyfathrebu ystyrion a defnydd gweddol gywir o iaith.

8 – 7 Yn llwyddo i gyfathrebu er bod camgymeriadau iaith ond ar y cyfan nid yw'r camgymeriadau yn cymylu'r ystyr. Geirfa eithaf da i gyflawni'r dasg ond yn llai uchelgeisiol na'r uchod.

6 – 5 – 4 Ymdrech i ymateb i'r dasg. Yn llwyddo i gyfathrebu mewn manau gan ddefnyddio geirfa ddigonol.

3 – 2 – 1 Ymdrech i gyfathrebu mewn rhai manau, ond geirfa gyfyngedig iawn.

0 Dim i'w wobrwyo.

C.3 (Haen Sylfaenol)

C.1 (Haen Uwch)

Ysgrifennwch y pethau mae Richard a Mari'n wneud gyda'r canlynol:
Write the things Richard and Mari do with the following:

Richard

(a) cadw'n heini (<i>keeping fit</i>)	(c) ffonau symudol (<i>mobile phones</i>)
i. chwarae rygbi 1 marc	i. ffonio mam 1 marc
ii. mynd i'r ysgol ar y beic 1 marc	ii. ffonio 999 1 marc
(b) cyfrifiadur a'r we (<i>computer and the internet</i>)	(ch) cylchgronau – darllen am: (<i>magazines – reads about:</i>)
i. gwneud gwaith cartref ar y we 2 farc	i. prynu cylchgrawn rygbi 2 farc
ii. ffeindio enwau afonydd yn Awstralia 2 farc	ii. Ryan Giggs yn Lingo 2 farc

Mari

(a) cadw'n heini (<i>keeping fit</i>)	(c) ffonau symudol (<i>mobile phones</i>)
i. gweithio yn y pwll nofio 1 marc	i. ffonio Andy 1 marc
ii. rhedeg ar y mynydd 1 marc	ii. cael ffôn symudol newydd 1 marc
(b) cyfrifiadur a'r we (<i>computer and the internet</i>)	(ch) cylchgronau – darllen am: (<i>magazines – reads about:</i>)
i. edrych am trainers newydd ar y we 2 farc	i. rhedeg traws gwlad 2 farc
ii. dysgu i ddefnyddio 'rhaglen office' 2 farc	ii. canu pop 2 farc

Ysgrifennwch ddwy frawddeg yn **Gymraeg**, yn dweud beth rydych chi'n wneud sy'n debyg neu'n wahanol i Richard a/neu Mari.

Write two sentences **in Welsh**, saying what you do which is similar or different to Richard and/or Mari.

Gallwch ddechrau brawddegau – Fel Richard... Yn wahanol i Mari...

You can start your sentences - Like Richard... Different to Mari...

Hyd at 6 marc am gyfathrebu

C.4 (Haen Sylfaenol) Ysgrifennu blog 30 marc
C.2 (Haen Uwch)

Cynnwys 15 marc

Dylid cyfeirio at y gofynion

- 15 - 14 Yn gallu ymdrin yn llwyddiannus â'r holl ofynion a'r sgiliau, gyda dechrau a diwedd addas i'r gwaith. Y gwaith yn datblygu'n naturiol gydag amrywiaeth eang iawn o syniadau.
- 13 - 12 Yn gallu cyfeirio at y mwyafrif o'r gofynion a'r sgiliau. Y gwaith yn datblygu'n weddol naturiol gydag amrywiaeth o syniadau.
- 11 - 10 Yn gallu ymateb i'r gofynion yn weddol gyflawn ond rhai rhannau'n well na'i gilydd. Gwaith synhwyrol a pheth datblygiad naturiol.
- 9 - 8 - 7 Yn llwyddo i ysgrifennu ymatebion eithaf diddorol ac eithaf cynhwysfawr. Yn cadw at lefel eithaf sylfaenol ac yn tueddu i gael trafferth gyda'r adrannau anoddaf.
- 6 - 5 - 4 Yn ymdopi â'r dasg ar lefel syml ac yn gwneud ymdrech deg i ymateb i rai o'r pwyntiau sylfaenol yn unig.
- 3 - 2 - 1 Gellir gwobrwyo ambell beth yma ac acw lle ymdrechir i ymateb i bwyntiau syml.
- 0 Dim i'w wobrwyo.

Mynegiant 15 marc

Gwobrwyr:

- (a) y gallu i gyfathrebu'n ystyrllon
 (b) y gallu i amrywio patrwm y frawddeg i bwrpas e.e. cymalau rheswm
 (c) y gallu i ddefnyddio'r ferf, amser a pherson yn briodol
 (ch) y gallu i ddefnyddio patrymau brawddegol ffurfiol
 (d) geirfa addas sy'n cyfrannu at gyfathrebu ystyrllon, llwyddiannus.
- 15 - 14 Cyfathrebu hynod o lwyddiannus, amrywiaeth dda o gystrawennau a phatrymau brawddegol, geirfa eang, syniadau pwrpasol a diddorol iawn, rhediad naturiol a defnydd cywir o amser y ferf (amser a pherson). Ymatebion cywir.
- 13 - 12 Cyfathrebu llwyddiannus, amrywiaeth o gystrawennau a phatrymau brawddegol, geirfa dda, syniadau pwrpasol, diddorol, a defnydd cywir ar y cyfan o amser y ferf (amser a pherson). Ymatebion cywir ar y cyfan.
- 11 - 10 Ymatebion pwrpasol, diddorol, rhai camgymeriadau cystrawennol, geirfa eithaf da. Ymdrech i ddefnyddio amser priodol y ferf ac yn llwyddiannus fel arfer. Cyfathrebu ystyrllon a defnydd gweddol gywir o iaith.

- 9 - 8 - 7 Yn llwyddo i gyfathrebu er bod camgymeriadau iaith ond ar y cyfan nid yw'r camgymeriadau yn cymylu'r ystyr. Geirfa ddigonol i gyflawni'r dasg. Yn llai uchelgeisiol na'r uchod.
- 6 - 5 - 4 Ymdrech i ymateb i'r dasg. Yn llwyddo i gyfathrebu mewn manau, ond geirfa ac ymadroddion weddol gyfyng.
- 3 - 2 - 1 Ymdrech i gyfathrebu mewn rhai manau, ond geirfa gyfyngedig iawn.
- 0 Dim i'w wobrwyo.

DRAFFET

C.3 (Haen Uwch)

- (i) Rhowch 4 ffaith am fywyd personol Rhydian cyn gadael yr ysgol. [4]
(Write 4 facts about Rhydian's life before leaving school.)

Unrhyw 4 = 1 marc yr un

- Geni yn ysbyty Aberhonddu – Chwefror 14, 1983
- Ysgol Feithrin Pontsenni
- Ysgol Gynradd Gymraeg y Bannau
- Coleg Llanymddyfri
- Prif ddisgybl
- Llawer o ffrindiau

- Rhowch 3 ffaith am ei ddiddordebau [6]
(Write 3 facts about his interests.)

Unrhyw 3 = 2 farc yr un

- Chwaraeon
- Cadw'n heini
- Ymarfer yn y gampfa
- Codi pwysau

- Rhowch 3 ffaith am ei brofiadau canu. [6]
(Write 3 facts about his singing experiences.)

Unrhyw 3 = 2 farc yr un

- Cystadlu yn Eisteddfod yr Urdd
- Astudio canu yn y brifysgol
- Ennill gwobr Kathleen Ferrier
- Cystadlu yn rowndiau cyntaf 'Any Dream Will Do'

Hyd at 4 marc am gyfathrebu

- (ii) (a) = 2 farc [8]
 (b) = 2 farc am gytuno/anghytuno
 hyd at 4 marc am resymau

- (iii) (a) = 2 farc [8]
 (b) = 2 farc am gytuno/anghytuno
 hyd at 4 marc am resymau

Hyd at 4 marc am gyfathrebu.

C.4 Ysgrifennu estynedig

40 marc

Cynnwys

20 marc

Gwobrwyir:

- (a) ymatebion diddorol a chymwys ynghyd â rhesymau lle'n briodol
- (b) barn bendant a synhwyrol
- (c) dilyniant rhesymegol i'r syniadau a'r farn
- (ch) ymdriniaeth ddiddorol a chynhwysfawr o'r testun
- (d) ymdrech i fod yn uchelgeisiol o ran syniadau ac ymatebion

20 - 19 - 18	Ymdriniaeth hynod o hyderus. Yn gallu mynegi barn yn glir a phendant iawn gydag amrywiaeth eang o syniadau aeddfed a'r gallu i ymresymu'n glir a pherthnasol. Yn ymdopi â gofynion y dasg yn llwyddiannus iawn.
17 - 16 - 15	Ymdriniaeth hyderus. Yn gallu mynegi barn yn glir a phendant gydag amrywiaeth o syniadau a'r gallu i ymresymu'n glir. Yn ymdopi â gofynion y dasg yn llwyddiannus.
14 - 13 - 12	Ymdriniaeth eithaf hyderus. Yn gwneud ymdrech i fynegi barn yn eithaf clir gyda rhai syniadau da a chynllun eithaf da i'r gwaith. Rhai rhannau gwell na'i gilydd.
11 - 10 - 9	Yn llwyddo i ymdopi â'r dasg ar lefel gyffredin ond derbyniol. Yn llai uchelgeisiol na'r uchod a'r farn a'r ymatebion yn aros ar lefel sylfaenol.
8 - 7 - 6	Yn llwyddo i ymdopi â'r dasg ar lefel sylfaenol yn unig. Ar y cyfan yn gwneud peth ymdrech i fynegi barn yn syml.
5 - 4 - 3	Ychydig iawn o syniadau a barn syml ar y cyfan ond gellir gwobrwyo ambell beth yma ac acw.
2 - 1	Ymdrech i ymdrin â'r dasg ar lefel arwynebol iawn yn unig.
0	Dim i'w wobrwyo.

Mynegiant**20 marc**

Gwobrwyir:

- (a) y gallu i gyfleu syniadau a barn yn llwyddiannus
- (b) y gallu i amrywio patrwm y frawddeg i bwrpas
- (c) geirfa addas a chymwys i ddelio â'r testun
- (ch) cywirdeb ac ymdrech i ymgynraedd at gysondeb o ran amserau'r ferf
- (d) ymdrech i greu naws ac awyrgylch priodol trwy ddefnyddio idiomau, cymariaethau a.y.b. ac efallai elfen o hiwmor
- (dd) ymdrech i argyhoeddi a pherswadio ynglŷn â barn a syniadau.

- 20 - 19 - 18 Mynegiant hynod o ystwyth a hyderus, gan ddefnyddio amrywiaeth dda o batrymau brawddegol. Geirfa ac ymadroddion eang a chyfoethog sy'n caniatáu cyfathrebu ystyrion a llwyddiannus iawn. Elfen gref iawn o gywirdeb gan ddefnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gyson gywir.
- 17 - 16 - 15 Mynegiant ystwyth a hyderus gan ddefnyddio amrywiaeth o batrymau brawddegol. Geirfa eang sy'n caniatáu cyfathrebu ystyrion a llwyddiannus. Elfen dda o gywirdeb gan ddefnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gywir.
- 14 - 13- 12 Mynegiant derbynol gan ddefnyddio peth amrywiaeth o batrymau brawddegol. Geirfa ac ymadroddion da iawn sy'n caniatáu cyfathrebu ystyrion. Elfen eithaf da o gywirdeb gan ddefnyddio rhai ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gywir.
- 11 - 10 - 9 Ymdrech i ddefnyddio amrywiaeth o batrymau brawddegol. Geirfa ac ymadroddion da ac yn gwneud ymdrech i fynegi barn. Peth ansicrwydd gyda ffurfiau berfol ond yn ein hargyhoeddi y gallant ymdopi â'r dasg yn weddol lwyddiannus.
- 8 - 7 - 6 Yn ddefnyddio rhai patrymau brawddegol sylfaenol yn gywir. Ansicrwydd gyda ffurfiau berfol. Geirfa ac ymadroddion eithaf da ond ychydig iawn o syniadau ac yn cael anhawster i fynegi barn.
- 5 - 4 - 3 Yn gwneud ymdrech i ddefnyddio ychydig o batrymau brawddegol yn gywir. Geirfa weddol gyfyng a defnydd anghywir o ffurfiau berfol ar brydiau.
- 2 - 1 Ymdrech i gyfathrebu ond geirfa syml a chyfyngedig iawn.
- 0 Dim i'w wobrwyo.

CYNLLUN MARCIO LLAFAREDD A DARLLEN (Sylfaen ac Uwch) – UNED 3

Llafar – Gwaith Pâr / Grŵp

AA1

Marc	Cynnwys	Mynegiant	Marc
19-20	<ul style="list-style-type: none"> • Amrywiaeth eang ac aeddfed o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau gan gynhyrchu cyfraniadau estynedig lle'n briodol. • Holi ac ateb yn hyderus iawn. • Mynegi barn yn hyderus iawn gan ymresymu'n berthnasol, ac yn barod iawn i gynnal dadl. • Ymateb i gyfraniadau eraill yn llawn trwy gytuno/anghytuno a datblygu ar y cyfraniadau. • Cyd-adweithio ag eraill yn hyderus iawn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n hyderus iawn. • Geirfa eang a chyfoethog. • Defnyddio ystod eang ac amrywiol o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion a phriod ddulliau Cymraeg yn gyson gywir. • Defnyddio amrywiaeth o ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gyson gywir. • Elfen gref iawn o gywirdeb. • Ynganu'n glir ac yn gywir iawn. 	19-20
17-18	<ul style="list-style-type: none"> • Amrywiaeth eang o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth gan gynhyrchu cyfraniadau eithaf estynedig weithiau. • Holi ac ateb yn hyderus. • Mynegi barn yn hyderus gan ymresymu'n berthnasol wrth gynnal dadl. • Ymateb i gyfraniadau eraill yn ddeallus wrth gytuno/anghytuno a datblygu ar y cyfraniadau. • Cyd-adweithio ag eraill yn hyderus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n hyderus. • Geirfa eang. • Defnyddio ystod amrywiol o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion Cymraeg yn rheolaidd gywir. • Defnyddio amrywiaeth o ffurfiau berfol cywir (amser a pherson) yn eithaf rheolaidd. • Elfen gref o gywirdeb. • Ynganu'n glir ac yn gywir. 	17-18
15-16	<ul style="list-style-type: none"> • Diddorol o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth yn ddigon hyderus. • Holi ac ateb yn eithaf hyderus. • Yn barod iawn i fynegi barn gan roi rhesymau dilys. • Ymateb i gyfraniadau eraill yn ystyrllon wrth gytuno/anghytuno a datblygu ar y cyfraniadau. • Cyd-adweithio'n dda iawn ag eraill. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n rhwydd. • Geirfa dda iawn. • Defnyddio ystod o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion Cymraeg yn gywir. • Defnyddio amrywiaeth o ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gywir ar y cyfan. • Iaith yn gywir iawn ar y cyfan. • Ynganu'n glir ac yn gywir ar y cyfan. 	15-16

Marc	Cynnwys	Mynegiant	Marc
12-14	<ul style="list-style-type: none"> • Digonol o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth yn effeithiol. • Holi ac ateb yn effeithiol. • Yn barod i fynegi barn gan roi rhesymau digonol. • Ymateb i gyfraniadau eraill yn ddigon ystyrlon gan gytuno/anghytuno a datblygu ar y cyfraniadau. • Cyd-adweithio'n dda ag eraill. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n rhwydd ar y cyfan. • Geirfa dda. • Defnyddio amrywiaeth o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion Cymraeg yn gywir ar y cyfan. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn eithaf cywir. • Iaith yn gywir ar y cyfan. • Ynganu'n glir ac yn gywir fel arfer. 	12-14
9-11	<ul style="list-style-type: none"> • Digonol o ran syniadau a barn, ond braidd yn ddifflach. • Cyflwyno gwybodaeth yn ddigon effeithiol ar y cyfan. • Holi ac ateb yn eithaf effeithiol. • Mynegi barn yn effeithiol gan roi rhesymau digonol ar y cyfan. • Ymateb i gyfraniadau eraill gan gytuno/anghytuno a datblygu ar y cyfraniadau weithiau. • Cyd-adweithio'n dda ag eraill weithiau. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n eithaf rhwydd ar y cyfan. • Geirfa eithaf da. • Defnyddio rhai cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio rhai ymadroddion Cymraeg yn gywir. • Defnyddio rhai ffurfiau berfol (amser a pherson). • Iaith yn weddol gywir ar y cyfan. • Ynganu'n ddigon clir a chywir. 	9-11
7-8	<ul style="list-style-type: none"> • Arwynebol o ran syniadau a barn gan gadw at y disgwyliadwy. • Cyflwyno gwybodaeth ar bwnc cyfarwydd yn ddigon effeithiol. • Gofyn rhai cwestiynau ac yn ymateb. • Mynegi barn yn eithaf effeithiol gan roi rhesymau syml. • Ymateb yn syml i gyfraniadau eraill gan gytuno/anghytuno. • Cyd-adweithio ag eraill ar lefel sylfaenol yn unig. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy. • Geirfa ddisgwyliadwy. • Defnyddio ambell gwestiwn a phatrwm brawddegol. • Defnyddio ymadroddion Cymraeg ond camgymeriadau amlwg. • Ansicrwydd gyda ffurfiau berfol (amser a pherson). Dibynnu'n ormodol ar y presennol. • Iaith yn weddol gywir ond camgymeriadau amlwg. • Ynganu'n glir weithiau. 	7-8

Marc	Cynnwys	Mynegiant	Marc
5-6	<ul style="list-style-type: none"> • Arwynebol iawn o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth syml ar bwnc cyfarwydd. • Gofyn rhai cwestiynau disgwyliadwy ac ymateb yn syml. • Mynegi barn syml gan roi rhesymau syml. • Ymateb i gyfraniadau eraill yn syml. • Cyd-adweithio ag eraill ar lefel sylfaenol iawn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy ond petrusgar a herciog iawn. • Geirfa gyfyng a defnyddio'r Saesneg yn aml. • Defnydd cyfyngedig o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnydd cyfyngedig o ymadroddion Cymraeg. • Ansicrwydd amlwg gyda ffurfiau berfol (amser a pherson). • Iaith elfennol. • Ynganu'n ddealladwy i wrandäwr cydymdeimladol. 	5-6
3-4	<ul style="list-style-type: none"> • Ychydig iawn o gynnwys, syniadau a barn. • Gwneud peth ymdrech i gyflwyno gwybodaeth elfennol iawn. • Gofyn ambell gwestiwn syml ac ateb yn syml iawn. • Mynegi barn syml iawn heb resymau. • Ychydig iawn o ymateb i gyfraniadau eraill. • Anhawster i gyd-adweithio ag eraill. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy weithiau i wrandäwr cydymdeimladol. • Geirfa gyfyng iawn gyda defnydd eang o'r Saesneg. • Defnyddio geiriau unigol yn aml yn hytrach na chwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnydd cyfyngedig iawn o ymadroddion Cymraeg. • Ffuriau berfol anghywir yn aml. • Iaith elfennol iawn. • Ynganu'n aneglur fel arfer. 	3-4
0-2	<ul style="list-style-type: none"> • Anhawster i holi, ateb, mynegi barn, rhesymu, ymateb a chyd-adweithio ag eraill. • Cyfraniad cyfyngedig i'r drafodaeth. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ymdrech i gyfathrebu'n ddealladwy ar brydiau'n unig. • Geirfa gyfyng a syml iawn. 	0-2

AA2**Darllen – CYNNWYS**

Marc	
8	<ul style="list-style-type: none"> • Yn gallu dethol a chyflwyno'r holl bwyntiau yn synhwyrol • Dangos dealltwriaeth gyflawn o'r holl ddarnau darllen
6 - 7	<ul style="list-style-type: none"> • Yn gallu dethol a chyflwyno'r mwyafrif o'r pwyntiau'n synhwyrol • Dangos dealltwriaeth gweddol gyflawn o'r holl ddarnau darllen
5	<ul style="list-style-type: none"> • Yn gallu dethol a chyflwyno rhai o'r prif bwyntiau (Uwch) • Yn gallu dethol a chyflwyno'r mwyafrif o'r pwyntiau (Sylfaenol) • Dangos dealltwriaeth gyflawn o ddarn darllen C ac ambell bwynt o'r ddau arall (Uwch) • Dangos dealltwriaeth gyflawn o'r holl ddarnau darllen (Sylfaenol)
3 – 4	<ul style="list-style-type: none"> • Yn gallu dethol a chyflwyno nifer o bwyntiau syml yn y darn darllen sylfaenol • Dangos peth dealltwriaeth o'r pwyntiau mwyaf syml
1 – 2	<ul style="list-style-type: none"> • Yn gallu dethol a chyflwyno rhai pwyntiau syml yn y darn darllen sylfaenol • Dangos peth dealltwriaeth o'r pwyntiau symlaf

MYNEGIANT

Hyd at 2 farc am gyfathrebu'n ystyrllon.

ASESIAD DAN REOLAETH – UNED 2

TASG 1 – Llafar – Y Cyflwyniad Unigol

Marc	Cynnwys	Mynegiant	Marc
19-20	<ul style="list-style-type: none"> • Amrywiaeth eang ac aeddfed o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau gan gynhyrchu cyfraniadau estynedig lle'n briodol. • Mynegi barn yn hyderus iawn gan ymresymu'n berthnasol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n hyderus iawn. • Geirfa eang a chyfoethog. • Defnyddio ystod eang ac amrywiol o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio cystrawennau Cymraeg yn gyson gywir. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gyson gywir. • Elfen gref o gywirdeb. • Ynganu bron yn berffaith. 	19-20
17-18	<ul style="list-style-type: none"> • Amrywiaeth eang o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau gan gynhyrchu cyfraniadau eithaf estynedig weithiau. • Mynegi barn yn hyderus gan ymresymu'n berthnasol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n hyderus. • Geirfa gyfoethog. • Defnyddio ystod amrywiol o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio cystrawennau Cymraeg yn rheolaidd gywir. • Defnyddio amrywiaeth o ffurfiau berfol cywir (amser a pherson) yn eithaf rheolaidd. • Elfen gref o gywirdeb. • Ynganu'n gywir ac yn glir. 	17-18
15-16	<ul style="list-style-type: none"> • Diddorol o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau yn ddigon hyderus. • Yn barod iawn i fynegi barn gan roi rhesymau dilys. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n rhwydd. • Geirfa dda iawn. • Defnyddio ystod o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio cystrawennau Cymraeg yn gywir. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gywir ar y cyfan. • laith yn gywir iawn ar y cyfan. • Ynganu'n gywir ac yn glir ar y cyfan. 	15-16
12-14	<ul style="list-style-type: none"> • Digonol o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau yn effeithiol. • Yn barod i fynegi barn gan roi rhesymau digonol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n rhwydd ar y cyfan. • Geirfa dda. • Defnyddio amrywiaeth o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio cystrawennau Cymraeg yn gywir ar y cyfan. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn eithaf cywir. • laith yn gywir ar y cyfan. • Ynganu'n gywir ac yn glir fel arfer. 	12-14

9-11	<ul style="list-style-type: none"> • Digonol o ran syniadau a barn, ond braidd yn ddifflach. • Cyflwyno gwybodaeth ar amrywiaeth o bynciau yn ddigon effeithiol ar y cyfan. • Mynegi barn yn effeithiol gan roi rhesymau digonol ar y cyfan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n eithaf rhwydd ar y cyfan. • Geirfa eithaf da. • Defnyddio ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol digonol. • Defnyddio rhai cystrawennau Cymraeg yn gywir. • Ansicrwydd gyda ffurfiau berfol (amser a pherson) ar adegau. • Iaith yn weddol gywir ar y cyfan. • Ynganu'n ddigon cywir a chlir. 	9-11
7-8	<ul style="list-style-type: none"> • Yn arwynebol o ran syniadau a barn gan gadw at y disgwyladwy. • Cyflwyno gwybodaeth ar bynciau cyfarwydd yn ddigon effeithiol. • Mynegi barn yn eithaf effeithiol gan roi rhesymau syml. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy. • Geirfa ddisgwyladwy. • Defnyddio ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio cystrawennau Cymraeg ond camgymeriadau amlwg. • Cryn ansicrwydd gyda ffurfiau berfol (amser a pherson). • Iaith yn weddol gywir ond rhai camgymeriadau amlwg. • Ynganu'n ddigon clir weithiau. 	7-8
5-6	<ul style="list-style-type: none"> • Arwynebol iawn o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth syml ar rai pynciau cyfarwydd. • Mynegi barn syml gan roi rhesymau syml. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy ond petrusgar a herciog iawn. • Geirfa gyfyng gan ddefnyddio'r Saesneg yn aml. • Defnydd cyfyngedig o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnydd cyfyngedig o gystrawennau Cymraeg. • Ansicrwydd amlwg gyda ffurfiau berfol gan ddibynnu'n ormodol ar y presennol. • Camgymeriadau amlwg yn nodweddu'r gwaith. • Ynganu'n ddealladwy i wrandawr cydymdeimladol. 	5-6
3-4	<ul style="list-style-type: none"> • Ychydig iawn o gynnwys, syniadau a barn. • Gwneud peth ymdrech i gyflwyno gwybodaeth elfennol iawn. • Mynegi barn syml iawn heb resymau. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy weithiau i wrandawr cydymdeimladol. • Geirfa gyfyng iawn gyda defnydd eang o'r Saesneg. • Defnyddio geiriau unigol yn aml yn hytrach nag ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Dim defnydd o gystrawennau Cymraeg. • Ffurfiau berfol anghywir yn aml. • Iaith wallus iawn. • Ynganu'n aneglur fel arfer. 	3-4
0-2	<ul style="list-style-type: none"> • Ymdrech gyfyngedig i gyfrannu. • Diffyg barn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathregu cyfyngedig. • Geirfa gyfyng a syml iawn. 	0-2

TASG 2 – Llafar – Sgwrs Sefyllfa – Gwaith Pâr/Grŵp

Marc	Cynnwys	Mynegiant	Marc
19-20	<ul style="list-style-type: none"> • Amrywiaeth eang ac aeddfed o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth a syniadau ar bynciau penodol gan berswadio'n ddeheuig cyn dod i gytundeb a phenderfyniad. • Holi ac ateb yn hyderus iawn. • Mynegi barn yn hyderus iawn gan ymresymu'n berthnasol, ac yn barod iawn i gynnal dadl. • Dangos llwyr ddealltwriaeth o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn ddeallus i'w syniadau gan gytuno a/neu anghytuno cyn dod i benderfyniad. • Cydadweithio ag eraill yn hyderus iawn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n hyderus iawn. • Geirfa eang a chyfoethog. • Defnyddio ystod eang ac amrywiol o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion a phriod-ddulliau Cymraeg yn gyson gywir. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gyson gywir. • Elfen gref iawn o gywirdeb. • Ynganu'n glir ac yn gywir iawn. 	19-20
17-18	<ul style="list-style-type: none"> • Amrywiaeth eang o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth a syniadau ar bynciau penodol gan berswadio'n hyderus cyn dod i gytundeb a phenderfyniad. • Holi ac ateb yn hyderus. • Mynegi barn yn hyderus gan ymresymu'n berthnasol wrth gynnal dadl. • Dangos dealltwriaeth dda iawn o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn ddeallus i'w syniadau gan gytuno a/neu anghytuno cyn dod i benderfyniad. • Cydadweithio ag eraill yn hyderus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n hyderus. • Geirfa eang. • Defnyddio ystod amrywiol o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion Cymraeg yn rheolaidd gywir. • Defnyddio amrywiaeth o ffurfiau berfol cywir (amser a pherson) yn eithaf rheolaidd. • Elfen gref o gywirdeb. • Ynganu'n glir ac yn gywir. 	17-18
15-16	<ul style="list-style-type: none"> • Diddorol o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth a syniadau ar bynciau penodol gan berswadio'n effeithiol cyn dod i gytundeb a phenderfyniad. • Holi ac ateb yn eithaf hyderus. • Yn barod iawn i fynegi barn gan roi rhesymau dilys. • Dangos dealltwriaeth dda o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn ystyrlon i'w syniadau gan gytuno a/neu anghytuno cyn dod i benderfyniad. • Cydadweithio'n dda iawn ag eraill. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n rhwydd. • Geirfa dda iawn. • Defnyddio ystod o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion Cymraeg yn gywir. • Defnyddio amrywiaeth o ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gywir ar y cyfan. • Iaith yn gywir iawn ar y cyfan. • Ynganu'n glir ac yn gywir ar y cyfan. 	15-16

12-14	<ul style="list-style-type: none"> • Digonol o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth a syniadau ar bynciau penodol gan berswadio'n ddigon effeithiol cyn dod i gytundeb a phenderfyniad. • Holi ac ateb yn effeithiol. • Yn barod i fynegi barn gan roi rhesymau digonol. • Dangos dealltwriaeth eithaf da o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn ddigon ystyrion i'w syniadau gan gytuno a/neu anghytuno a cyn dod i benderfyniad. • Cydadweithio'n dda ag eraill. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n rhwydd ar y cyfan. • Geirfa dda. • Defnyddio amrywiaeth o gwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio ymadroddion y Gymraeg yn gywir ar y cyfan. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn eithaf cywir. • Iait yn gywir ar y cyfan. • Ynganu'n glir ac yn gywir fel arfer. 	12-14
9-11	<ul style="list-style-type: none"> • Digonol o ran syniadau a barn, ond braidd yn ddiffiach. • Cyflwyno gwybodaeth ar bynciau penodol gan wneud ymdrech i berswadio cyn dod i gytundeb a phenderfyniad. • Holi ac ateb yn eitha effeithiol. • Mynegi barn yn effeithiol gan roi rhesymau digonol ar y cyfan. • Dangos dealltwriaeth o rai o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn foddhaol i rai syniadau gan gytuno a/neu anghytuno weithiau cyn dod i benderfyniad. • Cydadweithio'n dda ag eraill weithiau. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n eithaf rhwydd ar y cyfan. • Geirfa eithaf da. • Defnyddio rhai cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio rhai ymadroddion Cymraeg yn gywir. • Defnyddio rhai ffurfiau berfol (amser a pherson). • Iait yn weddol gywir ar y cyfan. • Ynganu'n ddigon clir a chywir. 	9-11
7-8	<ul style="list-style-type: none"> • Yn arwynebol o ran syniadau a barn gan gadw at y disgwyladwy. • Gwneud peth ymdrech i gyflwyno gwybodaeth a syniadau ar bynciau penodol ond dim llawer o ymdrech i berswadio cyn dod i gytundeb. • Yn gofyn rhai cwestiynau ac yn ymateb. • Mynegi barn yn eithaf effeithiol gan roi rhesymau syml. • Dangos ychydig ddealltwriaeth o gyfraniadau eraill drwy ymateb yn syml i rai syniadau gan gytuno a/neu anghytuno weithiau cyn dod i benderfyniad. • Cydadweithio'n dda ag eraill weithiau. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy. • Geirfa ddisgwyladwy. • Defnyddio ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio cystrawennau Cymraeg ond camgymeriadau amlwg. • Cryn ansicrwydd gyda ffurfiau berfol. • Iait yn weddol gywir ond camgymeriadau amlwg. • Ynganu'n ddigon clir weithiau. 	7-8

5-6	<ul style="list-style-type: none"> • Arwynebol iawn o ran syniadau a barn. • Cyflwyno gwybodaeth syml ar bynciau penodol cyfarwydd ond dim llawer o syniadau ffres nag ymdrech i berswadio. • Gofyn rhai cwestiynau disgwyladwy ac ymateb yn syml. • Mynegi barn syml gan roi rhesymau syml. • Dangos ychydig iawn o ddealltwriaeth o gyfraniadau eraill gan fethu ymateb llawer i'w syniadau na dod i benderfyniad. • Cydadweithio ag eraill ar lefel sylfaenol iawn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy ond petrusgar a herciog iawn. • Geirfa gyfyng gan ddefnyddio'r Saesneg yn aml. • Defnydd cyfyngedig o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnydd cyfyngedig o gystrawennau Cymraeg. • Ansicrwydd amlwg gyda ffurfiau berfol gan ddibynnu'n ormodol ar y presennol. • Camgymeriadau amlwg yn nodweddu'r gwaith. • Ynganu'n ddealladwy i wrandawr cydymdeimladol. 	5-6
3-4	<ul style="list-style-type: none"> • Ychydig iawn o gynnwys, syniadau na barn. • Gwneud peth ymdrech i gyflwyno gwybodaeth elfennol iawn, ond fawr ddim syniadau nag ymdrech i berswadio. • Gofyn ambell gwestiwn syml ac ateb yn syml iawn. • Mynegi barn syml iawn heb resymau. • Dangos dealltwriaeth cyfyngedig o gyfraniadau na syniadau eraill. • Yn gyndyn iawn i gydweithio ag eraill. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy weithiau i wrandawr cydymdeimladol. • Geirfa gyfyng iawn gyda defnydd eang o'r Saesneg. • Defnyddio geiriau unigol yn aml yn hytrach nag ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Dim defnydd o gystrawennau Cymraeg. • Ffuriau berfol anghywir yn aml. • Iaith wallus iawn. • Ynganu'n aneglur fel arfer. 	3-4
0-2	<ul style="list-style-type: none"> • Ymdrech gyfyngedig i gyfrannu. • Prinder holi, ateb, barn, rhesymu, perswadio, dealltwriaeth, ymateb a chydadweithio ag eraill. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu cyfyngedig • Geirfa gyfyng a syml iawn. 	0-2

TASG 2 – CYNLLUN MARCIO YSGRIFENNU

Marc	Cynnwys	Mynegiant	Marc
10	<ul style="list-style-type: none"> • Amrywiaeth eang ac aeddfed o ran syniadau a barn. • Cynllun rhagorol ac adeiladwaith grefftus. • Cyflwyno gwybodaeth yn gynhwysfawr gan gynhyrchu gwaith estynedig. • Mynegi barn yn rhwydd ac yn hyderus gan ymresymu'n berthnasol, a chynnig tystiolaeth i gefnogi barn. • Gwaith creadigol gafaelgar sy'n creu naws ac awyrgylch pwrpasol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n hyderus iawn. • Geirfa hynod o gyfoethog. • Defnyddio ystod eang ac amrywiol o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio cystrawennau Cymraeg yn gyson gywir. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gyson gywir. • Eifen gref o gywirdeb trwy'r gwaith i gyd. 	10
9	<ul style="list-style-type: none"> • Amrywiaeth eang o ran syniadau a barn. • Cynllun da a dilyniant priodol. • Cyflwyno gwybodaeth yn weddol gynhwysfawr gan gynhyrchu gwaith eithaf estynedig. • Mynegi barn yn hyderus gan ymresymu'n berthnasol a chynnig peth tystiolaeth i gefnogi barn. • Gwaith creadigol diddorol sy'n creu naws ac awyrgylch pwrpasol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n hyderus. • Geirfa gyfoethog. • Defnyddio ystod amrywiol o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio cystrawennau Cymraeg yn rheolaidd gywir. • Defnyddio ffurfiau berfol cywir (amser a pherson) yn eithaf rheolaidd. • Eifen gref o gywirdeb yn nodweddu'r gwaith. 	9
8	<ul style="list-style-type: none"> • Diddorol o ran syniadau a barn. • Ôl cynllunio amlwg a dilyniant priodol. • Cyflwyno gwybodaeth yn ddigon hyderus. • Mynegi barn yn eitha hyderus gan roi rhesymau dilys i gefnogi barn. • Gwaith creadigol eitha diddorol gydag ymdrech i greu naws ac awyrgylch pwrpasol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n rhwydd. • Geirfa dda iawn. • Defnyddio ystod o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio cystrawennau Cymraeg yn gywir ar y cyfan. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn gywir ar y cyfan. • Eifen amlwg o gywirdeb trwy'r gwaith i gyd. 	8

Marc	Cynnwys	Mynegiant	Marc
6 - 7	<ul style="list-style-type: none"> • Digonol o ran syniadau a barn. • Ôl cynllunio a'r gwaith yn datblygu'n synhwyrol. • Cyflwyno gwybodaeth yn effeithiol ar y cyfan. • Mynegi barn yn weddol hyderus gan roi rhesymau digonol i gefnogi barn. • Gwaith creadigol a phersonol sy'n llwyddo i gadw ein diddordeb. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n rhwydd a llwyddiannus ar y cyfan. • Geirfa dda. • Defnyddio amrywiaeth o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnyddio prif gystrawennau sylfaenol y Gymraeg yn gywir. • Defnyddio ffurfiau berfol (amser a pherson) yn eithaf cywir. • Eifen amlwg o gywirdeb trwy'r rhan fwyaf o'r gwaith. 	6 - 7
5	<ul style="list-style-type: none"> • Digonol o ran syniadau a barn, ond braidd yn ddiffiach. • Ôl cynllunio a'r gwaith yn datblygu'n weddol naturiol. • Cyflwyno gwybodaeth yn ddigon effeithiol ar y cyfan. • Mynegi barn yn ddigon effeithiol gan roi rhesymau digonol ar y cyfan. • Gwaith creadigol a phersonol sy ar y cyfan yn llwyddo i gadw ein diddordeb. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n eithaf rhwydd a llwyddiannus ar y cyfan. • Geirfa eitha da. • Defnyddio ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol digonol. • Defnyddio'r rhan fwyaf o brif gystrawennau sylfaenol y Gymraeg yn gywir. • Ansicrwydd gyda ffurfiau berfol (amser a pherson) ar adegau. • Iaith yn weddol gywir ar y cyfan. 	5
4	<ul style="list-style-type: none"> • Yn arwynebol o ran syniadau a barn gan gadw at y disgwyliadwy yn unig. • Peth ôl cynllunio a rhannau'n datblygu'n synhwyrol. • Cyflwyno gwybodaeth ar bynciau cyfarwydd yn ddigon effeithiol. • Mynegi barn ar bynciau cyfarwydd yn eithaf effeithiol gan roi rhesymau syml. • Ysgrifennu personol diddorol ar destunau cyfarwydd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy. • Geirfa sylfaenol. • Defnyddio ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol sylfaenol. • Defnyddio rhai o brif gystrawennau sylfaenol y Gymraeg yn gywir. • Cryn ansicrwydd gyda ffurfiau berfol (amser a pherson). • Iaith yn weddol gywir ond rhai camgymeriadau amlwg. 	4

Marc	Cynnwys	Mynegiant	Marc
3	<ul style="list-style-type: none"> • Arwynebol iawn o ran cynnwys, syniadau a barn. • Ychydig o dystiolaeth o gynllunio ac ambell ddarn yn datblygu'n synhwyrol. • Cyflwyno gwybodaeth syml ar bynciau cyfarwydd yn effeithiol. • Mynegi barn yn syml gan roi rhesymau syml. • Ysgrifennu personol eitha diddorol ar destunau cyfarwydd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy ond yn betrusgar. • Geirfa gyfyngedig a pheth defnydd o'r Saesneg. • Defnydd cyfyngedig o ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnydd cyfyngedig o gystrawennau Cymraeg. • Ansicrwydd amlwg gyda ffurfiau berfol (amser a pherson). Dibynnu'n ormodol ar y presennol. • Cywirdeb iaith gyda'r elfennau syml yn unig. 	3
2	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfyngedig iawn o ran cynnwys, syniadau a barn. • Ychydig iawn o dystiolaeth o gynllunio ond peth dilyniant i'w weld yma ac acw. • Gwneud peth ymdrech i gyflwyno gwybodaeth elfennol iawn. • Mynegi barn yn syml iawn gan gynnig ambell reswm syml iawn. • Paragraff o ysgrifennu personol eitha diddorol ar destunau syml, cyfarwydd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy ar adegau. • Geirfa gyfyng iawn gyda chryn ddefnydd o'r Saesneg. • Defnyddio geiriau unigol yn aml yn hytrach nag ymadroddion, cwestiynau a phatrymau brawddegol. • Defnydd cyfyngedig iawn o gystrawennau Cymraeg. • Ffurfiau berfol anghywir yn aml. • Cywirdeb iaith gyda'r elfennau syml iawn yn unig. 	2
0-1	<ul style="list-style-type: none"> • Ychydig iawn o gynnwys. • Dim tystiolaeth o gynllunio ond ambell frawddeg yn dilyn yr un flaenrol yn synhwyrol. • Cyflwyno gwybodaeth yn syml iawn, iawn mewn ychydig frawddegau. • Ymdrech elfennol iawn i fynegi barn gan lwyddo gydag ambell reswm syml iawn. • Ysgrifennu ychydig o frawddegau eitha diddorol ar destunau syml, cyfarwydd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cyfathrebu'n ddealladwy ar adegau prin. • Geirfa gyfyngedig iawn gyda defnydd eang o'r Saesneg. • Diffygion amlwg iawn yn y gystrawen. 	0-1

		AMCANION ASESU			Cyfanswm y papur	Y (✓)
		AA1	AA2	AA3		
			15%	15%		
Arholiad Ysgrifennu a Darllen (Sylfaenol) UNED 1	C1		20			
	C2			20		✓
	C3		30			
	C4			30		✓
	Cyfanswm		50	50	100	
Arholiad Ysgrifennu a Darllen (Uwch) UNED 1	C1		30			
	C2			30		✓
	C3		40			
	C4			40		✓
	Cyfanswm		70	70	140	
Arholiad Llafar/Darllen (Sylfaenol) UNED 3		20%	5%			
	Arholiad pâr/grŵp	28	7		35	
	Cyfanswm	28	7		35	
Arholiad Llafar/Darllen (Uwch) UNED 3		20%	5%			
	Arholiad pâr/grŵp	40	10		50	
	Cyfanswm	40	10		50	
Arholiad Ysgrifennu a Darllen(Sylfaenol) UNED 4			10%	15%		
	C1		20			
				20		✓
			30			
				30		✓
Arholiad Ysgrifennu a Darllen (Uwch) UNED 4	C1		30			
	C2			30		✓
	C3		40			
	C4			40		✓
	Cyfanswm		70	70	140	
					Cyfanswm yr Uned	
ASESIAD DAN REOLAETH UNED 2		20%		5%		
	Tasg 1	40			40	
	Tasg 2	40		20	60	✓
	Cyfanswm	80		20	100	